

O imagine din neuitatele zile ale lui februarie și martie 1962. În regiunea Iași s-a înființat încă o gospodărie colectivă, de la a cărei inaugurare publicăm acest aspect.

Fotografie de B. DUNĂREANU

GOSPODARIA DRUMUL

II
SATUL VINATORI ȘI VULTUR

Hotelul Centrală
Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 12 (356) - 24 martie 1962

fotocronică martie

1962

Până mai acum câteva zile, la G.A.C. „Ilie Pintilie” din Gîdintî, raionul Roman, funcționa o singură brigadă de cîmp cu trei echipe. Creșterea însemnată a gospodăriei, care cuprinde azi toată comuna (669 de familii cu 1 409 ha teren), a impus, printre alte măsuri organizatorice, și sporirea numărului brigăzilor la 5, cu 20 de echipe. Noul brigadier a fost ales dintre colectivii cei mai harnici, cu mai multă experiență în muncă.

În fotografie, de la stînga la dreapta: N. Bercanu brigadier, Gh. Iorga, președintele gospodăriei, Nicolae Capră, secretarul organizației de bază P.M.R., Nicolae Sandu și Gh. Cojocaru, brigadierii, și Iosif Clăpuci, membru în consiliul de conducere, examinează împreună planul lucrărilor agricole de primăvară din gospodărie.

În raionul Hîrlău din regiunea Iași gospodăriile agricole colective se află la sfîrșitul pregătirilor pentru campania agricolă de primăvară. La G.A.C. „Victoria” din Podul Iloaiei consiliul de conducere discută noul plan de producție, restructurat în urma creșterii numărului colectivizatorilor (fotografia din stînga). Un nou transport de îngrășăminte chimice a sosit la gospodăria agricolă colectivă din Balș (fotografia din dreapta).

În regiunea Suceava s-a încheiat colectivizarea agriculturii; în regiune există astăzi un număr de 376 de gospodării colective, cuprinzînd 204 156 familii de țărani cu 473 183 ha teren. „Pentru a valorifica din plin resursele de care dispune regiunea noastră, vom lua toate măsurile necesare în vederea sporirii producției de cereale, cartofi, sfeclă de zahăr, legume, pentru dezvoltarea puternică a creșterii animalelor și mai ales a porcinelor și păsărilor” — se spune în telegrama adresată C.C. al P.M.R., tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, de către Comitetul regional al P.M.R. și Sfatul popular al regiunii Suceava.

În fotografie: colectivii din Pleșești, regiunea Suceava, discută măsurile pe care le vor lua pentru asigurarea unei bune desfășurări a muncii agricole de primăvară.

Regiunea Brașov, și ea complet colectivizată, cuprinde în prezent 441 gospodării agricole colective, în care muncesc laolaltă 123 115 familii de țărani români, maghiari, germani. Obținerea unor recolte bogate în acest an constituie principalul obiectiv al conducătorilor noilor și vechilor gospodării, care și-au concentrat toate forțele pentru pregătirea și buna desfășurare a campaniei agricole de primăvară.

În fotografie: la inaugurarea G.A.C. „Carpați” din comuna Porumbacu de Sus.

La ordinea zilei: DEZARMAREA

La Geneva s-a încheiat a doua săptămână a lucrărilor Comitetului celor 18 state pentru dezarmare. În cursul dezbaterilor au devenit cunoscute punctele de vedere ale celor trei grupări de state reprezentate în comitet: state socialiste — Uniunea Sovietică, România, Polonia, Cehoslovacia și Bulgaria; state legate de blocurile occidentale — S.U.A., Anglia, Italia, Canada (Franța a refuzat să ia parte la lucrări); state neutre — unul european — Suedia, două asiatice — India și Birmania, trei africane — R. A. U., Etiopia și Nigeria, două sud-americane — Mexic și Brazilia.

Comitetul celor 18 state este un organ calitativ nou, constituit pe baza hotărârii celei de-a 16-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. El s-a întrunit după ce în cursul verii anului 1961 au fost elaborate principiile comune sovieto-americane asupra dezarmării. Acestui start favorabil i s-a adăugat faptul că problemele de procedură — care la alte conferințe răpeau zile și săptămâni întregi — au fost depășite de astă dată și, de la bun început, a fost abordat fondul problemei. Acolo, în Palatul Națiunilor — unde reprezentanții statelor iubitoare de pace acționează pentru găsirea mijloacelor celor mai sigure pentru a se preveni agresiunea și înlăptui dezarmarea — Comitetul celor 18 state a intrat de la începutul lucrărilor în posesia noului document prezentat în numele guvernului sovietic, în vederea realizării dezarmării generale și totale în trei etape, sub un strict control internațional.

Noul plan sovietic de dezarmare generală și totală prezentat la actuala conferință de la Geneva

În timpul unei ședințe a Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, care-și desfășoară lucrările în sala Palatului Națiunilor de la Geneva.

Ministrul Afacerilor Externe al Uniunii Sovietice, Andrei Gromiko, și secretarul Departamentului de Stat al S.U.A., Dean Rusk, după o întrevedere la reședința de la Geneva a delegației sovietice.

se evidențiază prin caracterul său concret și realist.

Propunând ca cele trei etape ale dezarmării să fie însoțite de etape corespunzătoare de control, astfel încât, la sfârșitul celor patru ani, cît vor dura cele trei etape, atît dezarmarea cît și controlul să fie totale, planul sovietic îmbină măsurile de dezarmare cu un control internațional eficient, pentru traducerea în viață a acestor măsuri. În concepția statelor socialiste țelul final al actualelor tratative de la Geneva este elaborarea unui acord internațional, care într-un termen relativ scurt să asigure lichidarea întregii mașini militare a statelor și prin urmare să excludă războiul din viața societății, încă în cursul actualei generații. „Să fie lichidate toate stocurile și să înceteze producția tuturor tipurilor de arme de exterminare în masă, să fie lichidate forțele armate și armamentele clasice“, aceasta este chemarea adresată de către guvernul sovietic Comitetului celor 18 state și întregii omeniri.

Noul plan sovietic de dezarmare generală și totală a ținut seamă de obiecțiile aduse propunerilor anterioare, venind în întâmpinarea acestor obiecțiuni. Năzuința sinceră a Uniunii Sovietice de a vedea în sfârșit începută dezarmarea reiese cu limpezime din faptul că preconizează distrugerea tuturor tipurilor de rachete, paralel cu desființarea bazelor militare amplasate pe teritorii străine, chiar în prima etapă a dezarmării, deși superioritatea sovietică în domeniul rachetelor balistice intercontinentale, adică al principalului mijloc modern de transport al armamentului nuclear la țintă, a fost de mult recunoscută.

În același spirit constructiv și în dorința de a contribui în modul cel mai activ și eficient la negocierile de dezarmare începute la Geneva, delegația Republicii Populare Romîne la lucrările Comitetului celor 18 state a prezentat, în ședința din 30 martie a acestui comitet, propuneri concrete menite să imprimе lucrărilor conferinței un ritm operativ și o activitate organizată, deci mai rodnică, prin elaborarea unor soluții practice, realiste.

„A sosit momentul — a declarat ministrul de Externe al R.P. Romîne, C. Mănescu — de a se trece la o nouă fază, aceea a întocmirii tratatului de dezarmare generală și totală pe baza rezoluției Adunării Generale a O.N.U.“

În primul rînd, delegația romînă propune Comitetului să se ocupe fără întârziere de analizarea proiectului de tratat pentru dezarmare generală și totală prezentat de delegația sovietică. Totodată, Comitetul să analizeze și celelalte propuneri, între care și cele făcute la 15 martie de ministrul de Externe al S.U.A.

În al doilea rînd, ținînd seama de faptul că s-au făcut propuneri cu privire la măsuri parțiale, delegația R. P. Romîne propune crearea unui Subcomitet, format din reprezentanții celor 18 state, care să

discute măsurile necesare pentru destindere internațională și pentru dezarmare generală, aceasta din urmă fiind problema principală de la care Comitetul celor 18 state nu trebuie să-și abată atenția.

În ce privește problema încețării experiențelor nucleare, R.P. Romînă propune instituirea unui Subcomitet al puterilor nucleare: U.R.S.S., S.U.A., Anglia și Franța, care să se întrunească chiar în cazul cînd Franța nu se prezintă și să poarte discuții spre a găsi soluția acestei probleme, ce preocupă în mod deosebit opinia publică.

Inițiativa realistă și pe deplin constructivă a delegației romîne la Geneva a avut un larg ecou internațional, fiind primită cu aprobare de reprezentanții multor state participante la lucrările de la Geneva.

Delegația sovietică a susținut de îndată propunerile reprezentantului țării noastre, arătînd că adoptarea lor ar duce la progrese pe linia elaborării grabnice a unui tratat de dezarmare generală și totală.

Activitatea delegației romîne la Geneva, alături de eforturile neobosite ale reprezentanților Uniunii Sovietice și ai celorlalte state socialiste, marchează o contribuție substanțială la progresul negocierilor de dezarmare.

Astăzi, pe întreg globul ia amploare lupta sutelor și sutelor de milioane de oameni din Europa și America Latină, din Asia și Africa, din Australia și continentul nord-american, care cer conducătorilor occidentali să dea dovadă de luciditate politică și să contribuie astfel la obținerea de rezultate pozitive în cadrul dezbaterilor din Comitetul celor 18 state pentru dezarmare.

Posibilități pentru orientarea problemei dezarmării pe făgașul reglementării există, dar pentru aceasta toți participanții la tratative trebuie să dea dovadă de bunăvoință, așa cum procedează în primul rînd, reprezentanții statelor socialiste.

GENEVA. Delegația R.P. Romîne, condusă de ministrul Afacerilor Externe, C. Mănescu, la una din ședințele Comitetului celor 18 state pentru dezarmare. Alături se află delegația R.P. Polone.

Cei care creează produsele ce ies pe poarta uzinelor „Industria sîrmei” din Cîmplea Turzii obișnuiesc să spună: „dacă noi nu ne ținem bine în întrecerea pentru calitate, n-o să-și poată respecta angajamentele nici tovarășii noștri care fabrică autocamioane la Brașov, fire de bumbac la Cîsnădie, anvelope la Popești-Leordeni, semănători la București, site de mori la...”, iar lista ar mai putea continua, cuprinzînd cele mai diverse ramuri ale industriei noastre, de la agregate complexe pînă la arcuri pentru divanuri. Numai pentru profan sîrma e... sîrmă. Utilizările ei în industrie sînt altele de numeroase și de variate încît, realmente, calitatea acestui produs, aparent secundar, devine hotărîtoare în determinarea calității multor produse principale.

Carnet de întrecere

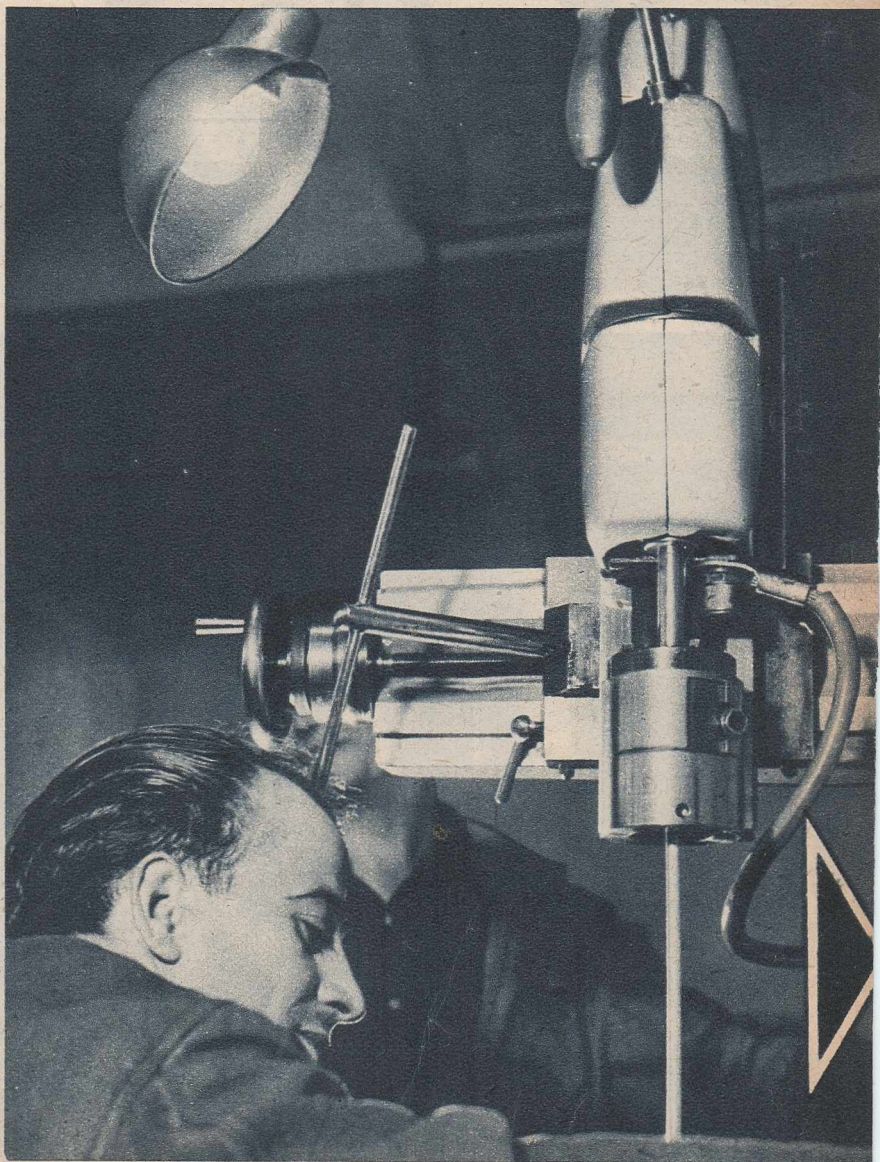
Candidata de partid Gherghina Muntean, o bună poleitoare de filiere, controlează cu lupa execuția delicatei lucrări.

Să luăm, de pildă, o bujie. Conductorul auto rămas în pană fiindcă una din bujii s-a ancrasat și nu mai face scînteie este gata să spună o „vorbă dulce” a adresa celor de la „Triumf” din Cluj, care au produs bujia. De cele mai multe ori însă, dacă bujia e necorespunzătoare vina rebuie împărțită cel puțin în proporție de 50% cu oțelarii, aminerii și cei de la secția bare trase” a uzinelor „Industria sîrmei”, care au produs materialul din care se confecționează electrozii bujiilor.

În fond, colectivului de la „Industria sîrmei” i se pun — ca titluri altor colective din țară — probleme ce țin de cooperarea între întreprinderi, trăsătură specifică economiei socialiste. Iar

lucrul acesta nu putea să nu se reflecte în angajamentele colectivului în legătură cu planul pe 1962 și în criteriile întrecerii socialiste pentru îndeplinirea angajamentelor. După cum în aprecierea pomenitelor criterii nu putea să nu se reflecte ideea — dezvoltată de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orașenești de partid București — că a devenit insuficientă înțelegerea calității ca privind numai finisarea îngrijită a produselor sau reducerea remaniierilor în cursul procesului de fabricație și că prin calitate se înțelege în primul rînd obținerea unor performanțe superioare: productivitate înaltă, durabilitate, rezistență mare la uzură, criteriul de orientare constituindu-l

De curînd, atelierul de filiere a fost înzestrat cu această modernă mașină electronică de eroziune a plăcuțelor vidia, la care lucrează, vădindu-și priceperea, tovarășul Alexandru Aranyusz.

modelele cele mai reușite produse pe plan mondial.

Iată dar câteva lucruri aflate în legătură cu întrecerea celor de la „Industria sîrmei”. Și să începem, evident, cu cei ce asigură materia primă: cu oțelarii.

O absență motivată: rebutul

Cele trei schimburi de la cuptoarele electrice și Siemens-Martin se află în întrecere între ele pe criterii obișnuite, s-ar putea spune, oricărui oțelari: ritmicitate, sporirea numărului de șarje rapide, reducerea duratei de reparații la cuptoare ș.a.m.d.

Dar calitatea?

Ei, în legătură cu acest capitol sînt de spus câteva cuvinte în plus despre întrecerea oțelariilor de la Cîmpia Turzii.

La prima vedere, lucrurile par simple: dacă laboratorul de analize confirmă că șarja de oțel gata să fie turnată corespunde sarcinilor, problema calității pare să nu mai intre în discuție. Mai ales că șarje-rebut de multă vreme n-au mai pomenit oțelarii de aici. Dar nu asta-i totul. Și nici nu-i de crezut că oamenii ar dori ca activitatea lor să se desfășoare atât de monoton. În realitate oțelarii de la Cîmpia Turzii

sînt solicitați să rezolve mereu și mereu probleme noi și complexe în legătură cu înnoirea neconținută a sortimentelor de oțeluri speciale comandate uzinei. Evident, laboratorul eliberează actul pentru turnarea șarjei. Dar pînă aici? Pentru ca „pînă aici” lucrurile să meargă bine, colectivul trebuie să studieze profund procesul elaborării oțelului în cuptoare pentru fiecare marcă în parte. Acest studiu trebuie înțeles la cea mai concretă formă posibilă.

Într-un interval de trei luni de zile, cele trei schimburi în întrecere ale oțelăriei au sarcina să studieze teoretic și practic cum este influențată calitatea șarjei de către:

- a) temperatura de turnare (referat — schimbul întâi);
- b) pregătirea utilajului de turnare (referat — schimbul doi);
- c) viteza de turnare (referat — schimbul trei).

Această interesantă metodă introdusă în întrecerea socialistă, care implică deopotrivă măiestrie în mînuirea lingurii de probă ca și studiul tratatului științific, cuprinde nu numai ingineri cu bună pregătire, ca șeful de schimb H. Dascălu care a studiat la Dniepropetrovsk sau prim-topitori cu înaltă calificare ca Mihai

Bența; în întrecere iau parte activă și macaragiști ca tinărul Sîmion Crișan, al cărui rol în studierea influenței vitezei de turnare nu poate fi ignorat.

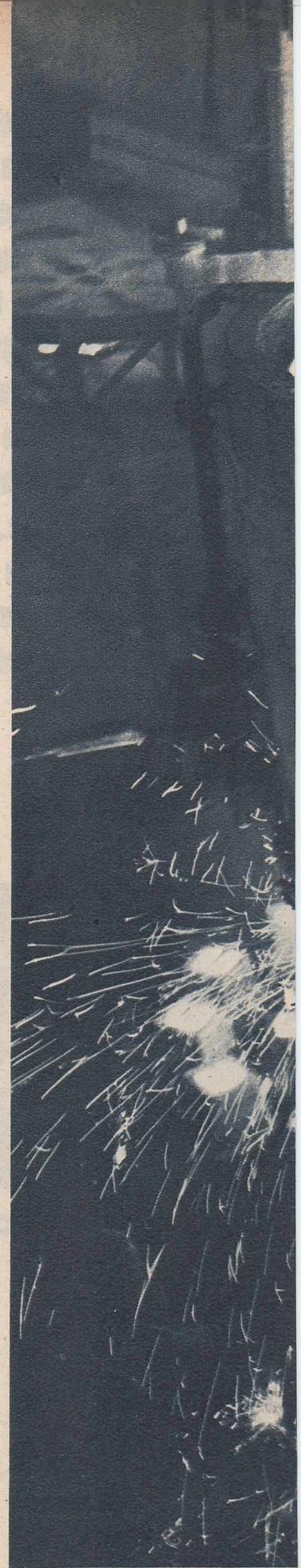
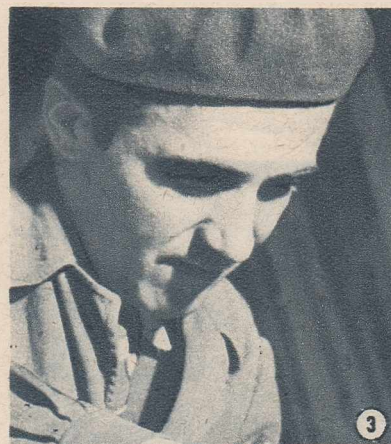
În contul... schimbului precedent

Secția „bare trase” este, prin profilul ei, unica în țară. Mîndri, pare-se, de această exclusivitate, oamenii din secție au inițiat și în întrecere metode originale și eficiente. Iată, de pildă, două din ele.

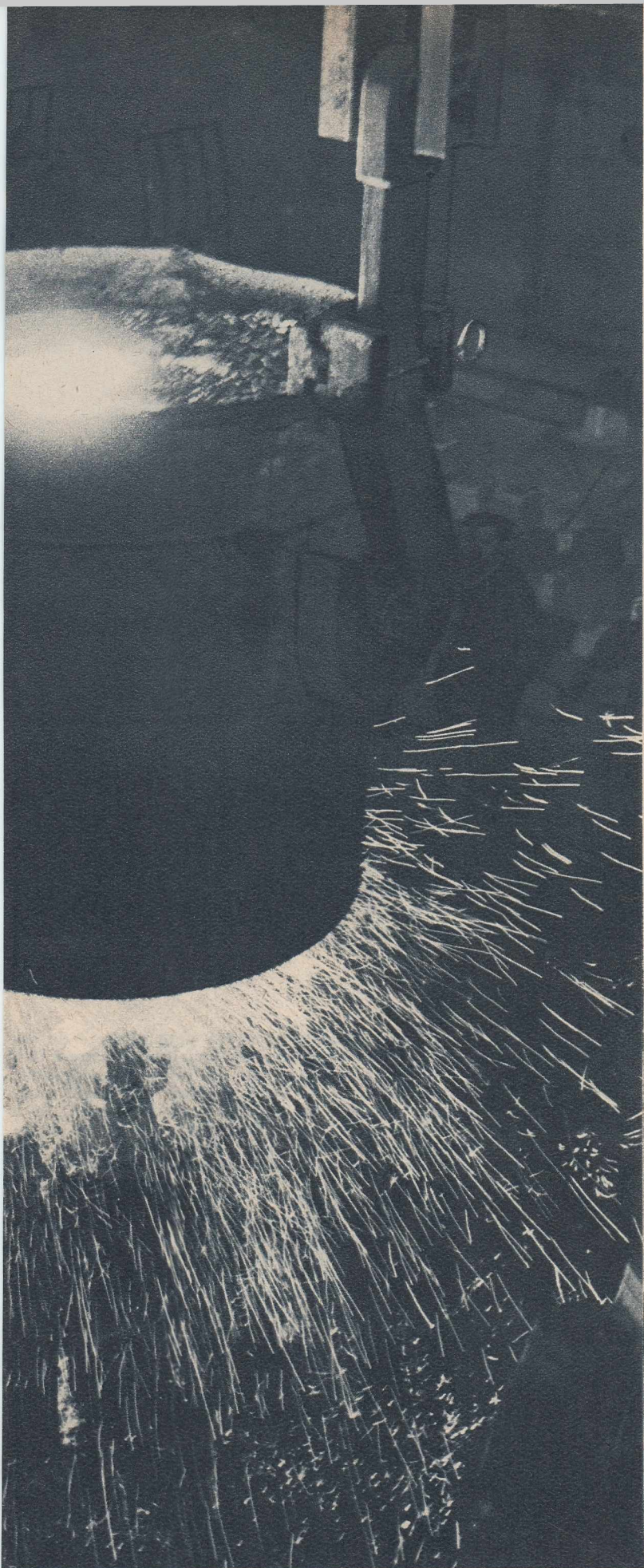
Tăierea capetelor barei, adică aspectul finisajului la secțiunile făcute, este o problemă de calitate de prim ordin în secție. Nu o dată beneficiarii s-au plîns de unele defecte la această operație, care aveau drept urmare o scădere calitativă a produsului sau risipă de materiale și în întreprinderile lor. O inovație pe cît de simplă pe atît de ingenioasă a rezolvat problema:

Cîteva dintre fruntașii în întrecere:

- 1) Topitorul șef Mihai Bența.
- 2) Trefilatorul Iustin Zeicu de la T.O.M.
- 3) Trefilatorul șef Andronic Negrea de la bare trase.

În întrecerea cu Mihail Bera și Samoilă Barson, trefilatorul Ion Timbuș ocupă — ce puțin deocamdată — locul fruntaș.

ghilotina de tăiere a barelor nu mai folosește un tip unic de cuțit, ci diverse cuțite profilate după necesități: circulare, pătrate, hexagonale etc.

O altă sursă de reclamații din partea beneficiarilor o constituia

strecurarea unor calități străine în sortimentul comandat—problemă foarte delicată pentru secție. Comenzile, chiar într-un singur schimb, sînt extrem de diverse prin dimensiuni, calități de oțeluri, profile etc. O mică neatenție,

și iată o bară de calitate X odihnindu-se în sortimentul de tipul Y; așa va ajunge pînă la beneficiar, unde neplăcerile abia încep. Ce s-a întreprins pentru înlăturarea răului? În primul rînd, la sfîrșitul fiecărui schimb, sortimentele sînt controlate din nou cu ajutorul unui simplu polizor. Culoarea scînteii produse de bara respectivă la polizor indică pe loc, unui ochi experimentat, prezența oaspeților nepoftiți într-un sortiment oarecare. În al doilea rînd, tot ceea ce schimbul următor găsește neidentificat, adică fără fișa sortimentului respectiv, este rebutat, scurt și cuprinzător. Numai că rebutarea se face în contul schimbului precedent, vinovat de neglijență. O măsură în plus asigură eficiența acestei metode: în criteriile întrecerii s-a introdus ca punct principal și numărul pozițiilor, adică al sortimentelor executate de fiecare schimb în întrecere, considerîndu-se că atenția solicitată omului e în raport direct cu acest număr.

Comisia economică la lucru

Este vorba de comisia economică a secției T.O.M. (trefilare oțeluri moi), care — îndrumată permanent de organizația de partid a secției — a dat indicații practice în rezolvarea unor serioase probleme în legătură cu calitatea. Un colac de sîrmă — așa o cere beneficiarul — trebuie să aibă o anumită lungime. Atunci cînd în cursul trefilării (tragerea sîrmei în anumite mașini pentru obținerea grosimii cerute) sîrma se rupe, apar acele produse denumite colaterale, colaci incom-

angajamentele muncitorilor. Au dat de asemenea rezultate bune recomandările comisiei în legătură cu consumul specific de metal. Fără să intrăm în detalii tehnice, amintim doar că aceste măsuri merg pînă la reducerea îndoiturilor celor două capete ale colacului de sîrmă. Nici gramul, nici centimetrul nu sînt cantități neglijabile atunci cînd e vorba de gospodărirea metalului.

O anexă a secției T.O.M. este atelierul de filiere. Trefilarea sîrmei o asigură, în ultimă instanță, o plăcuță din vidia perforată pe dimensiunea cerută. Uzura plăcuțelor vidia, ovalizarea sau lărgirea lor constituie o dublă problemă: de economie și de calitate. În colaborare cu un colectiv al Institutului politehnic din Cluj, care are ca temă de studiu respectiva problemă, muncitorii și tehnicienii din atelierul de filiere au izbutit să obțină la indici calitativi corespunzători recuperarea materialului vidia care, după cum se știe, este importat.

Îi rugăm pe tovarășii din secțiile de laminate, de la T.O.T. (trefilare oțeluri tari) și din celelalte secții să ne ierte că n-am pomenit nici un cuvînt despre munca și realizările lor, cu nimic mai prejos decît ale secțiilor citate. Ei vor înțelege desigur mai bine decît oricine că aspectele întrecerii din vasta lor uzină sînt prea multe pentru a putea fi cuprinse într-un singur reportaj. Un cuvînt însă se poate spune despre toți cei ce muncesc în această uzină, fie că e vorba de secțiile „la cald”, fie de secțiile „la rece”: la fierbinte entuziasm caracterizează întrecerea socialistă a muncitorilor, tehnicienilor și in-

Ritmicitatea turnării șarjelor de oțel asigură ritmicitatea în toate secțiile uzinei.

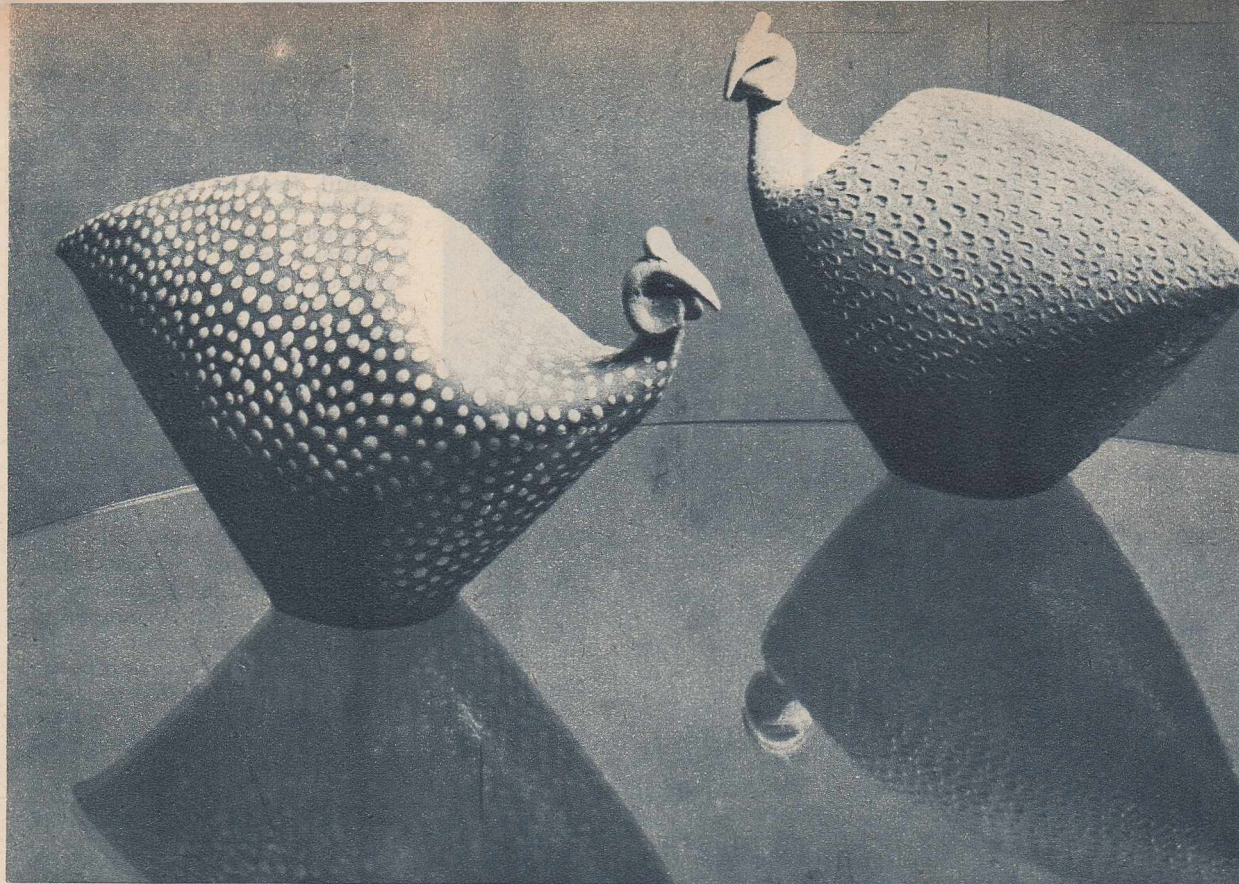
Cînd iese din valțurile laminorului, oțelul înroșit pare un uriaș șarpe alergînd bezmetic prin hală în căutarea unui adăpost. După cum se vede însă din fotografie, laminoriștii nu par impresionați de zvîrcolirile monstrului incandescent.

pleți, o adevărată pacoste pentru secție. Măsurile tehnice și organizatorice recomandate de comisia economică au făcut ca pe ianuarie procentul de colaterali să scadă de la 0,58%, cît e tolerat, la 0,55%, cît este prevăzut în

ginerilor, în frunte cu comuniștii, a importantei unități a industriei noastre metalurgice, „Industria sîrmei” din Cîmpia Turzii.

E. DASCĂLU
Fotografii de Traian PROSAN

ceramica Juliei Horova

de Horio LIMAN

Un vas cu o formă delicată și câteva pete discrete de culoare... Un bibelou expresiv, cu luciri mate care-i dau contur: e un ogar stilizat, sau un mînz neastîmpărat, sau o pisică torcînd... O vază cu linie prelungă, fină, ușor curbată la capăt, ca o mișcare de balerină... Și o scoică-scrumieră, și o bombonieră care aduce mai curînd cu ghiocul unei mîini de femeie, îmbietoare... Sînt obiecte de uz casnic făcute de meșterii fabricii de ceramică din Tupesy, de cei de la Litomisl, de la Kozlany, Hrdejovice sau Stechovice. Modelele au fost inchipuite de fantezia mereu proaspătă a Juliei Hórova.

După 30 de ani de migală, este cunoscută la Paris, Viena, Londra, Moscova, Leipzig, Belgrad, Bruxelles, Stockholm și chiar în îndepărtata Canadă. La București a expus prin anii '30 — dar pe atunci o preocupa mai mult sculptura și întrevedea lucrări monumentale. Acum îmi arată un relief înalt de peste trei metri, destinat frontonului unei mari clădiri, și intitulat „Recoltarea hameiului”.

— De ce tocmai recoltarea hameiului?

— Imobilul este chiar sediul Institutului pentru studiul hameiului din Zatec, lângă Plzen.

Dar Julie Hórova, pe măsura maturizării mijloacelor sale de expresie, a măiestriei sale, fără a părăsi ghipsul și piatra, fără a se îndepărta de monumental, s-a consacrat deopotrivă miniaturalului, abordînd ceramica.

— În epoca noastră — îmi spune artista — arta aplicată și îndeosebi ceramica oferă posibilitatea odihnei ochiului și a spiritului. Dacă am împodobi parcurile, grădinile, scuarurile cu asemenea lucrări, am face nu numai operă de educație a simțului artistic, ci și — pot să-mi îngădui expresia? — de igienă spirituală. Trebuie însă mai cu seamă să creăm lucruri mici, obiecte de uz casnic, pentru bucuria oamenilor simpli. Oare există satisfacție mai mare pentru un artist, decît aceea de a se ști multiplicat în mii de exemplare, în casele celor mulți?

Julie Hórova concepe numai modelul — cristalizarea de o clipă a unor căutări de săptămîni și luni. Meșterii de la Stechovice și Běchyne, de la Hrdejovice și Kostelec continuă gîndul artistei, sub privegherea ei neobosită. Forme de factură modernă, pline de grație și gust, decorații cu motive de inspirație folclorică sau geometrice, culori calme și odihnitoare, multă siguranță în modelarea materialului și mult optimism se degajă din lucrările Juliei Hórova. Și, desigur, este ușor de înțeles cît de profundă e satisfacția artistei, a acestui om de artă comunist, cînd constată: „Ceramica mea îmi aparține numai o zi sau două. După aceea pornește la drum, în satele și orașele Cehiei, Moraviei, Slovaciei...”

de Constantin CHIRIȚĂ

Redau conversația celor doi oameni din tribună.

I: Deocamdată nu vreau să intru în amănunte. Cum a reușit „Stengul roșu” să înscrie într-un minut două goluri? De ce „Petrolul” n-a beneficiat de avantajul terenului? Cum a trecut „Dinamo”-București pe lângă victorie ratând un „11 metri”?

II: Asemenea amănunte mi se par totuși esențiale. Mai mult, nu le pot considera amănunte. Ele reflectă pe de o parte pregătirea fizică a colectivelor, pe de altă parte starea psihică a acestora. A depăși un moment dificil, a fructifica o situație, a-ți impune un sistem, un ritm, o concepție de joc înseamnă în fond a face apel la toate calitățile și valorile sportive: luciditate, orientare, spirit colectiv, voință, elan, măiestrie. Și ce altceva necesită mai multă discuție, mai multă analiză și observație decât acestea? Eu cred că și unele cu adevărat amănunte, privind de pildă comportarea unui jucător în întrecere, competența unui conducător de joc, atitudinea spectatorului, trebuie discutate pentru că, la urma urmei, și acestea dacă nu condiționează sau caracterizează o întrecere, o pot influența într-un fel sau altul.

I: Știu. Sint de acord cu ceea ce spui. Am fost duminică pe „Dinamo” și am asistat la numeroase momente care ar putea fi amplu discutate. Am văzut execuții reușite sau ne, atitudini frumoase sau regretabile, un arbitru căruia la început nu i s-a auzit fluierul din cauza defecțiunii micului obiect, iar mai apoi i s-a auzit de câteva ori poate când nu trebuia; în sfârșit, am văzut o întrecere care, ca orice întrecere, se poate transforma într-o lecție despre felul cum trebuie sau cum nu trebuie să se joace fotbal. Dar deocamdată nu vreau să discut despre acestea. Vreau acum, la început de sezon, să fac un elogiu fotbalului și celor care-l practică; și, într-un fel, și nouă celor care-l îndrăgim.

II: Nu știu dacă-i momentul cel mai potrivit. Vremea și mai ales hotărârea de a se juca pe o astfel de vreme a sărăcit enorm spectacolul sportiv. A face elogiul unui sport exprimat într-o întrecere în care „bombele” înfrizau în băltoace iar jucătorii, minjiți de noroi ca niște draci, se împiedicau și alunecau câte cinci metri pe zăpadă, mi se pare cam riscant.

I: Dimpotrivă. Mi se pare foarte îndreptățit. Din o mie și unul de motive. Mai întâi pentru că s-a respectat data reluării campionatului. Nici federația, nici colectivele nu s-au lăsat înspăimântate de vreme. S-au înființat aici seriozitatea, punctualitatea și spiritul sportiv. Vremea n-a fost tratată ca o piedică insurmontabilă, ci ca un adversar în plus care poate fi învins. Iată o frumoasă demonstrație de spirit sportiv, de maturitate, o dovadă că sportivii noștri posedă capacitatea de a se întrece în condiții grele. Ceea ce nu se împacă de loc cu unele tendințe de a-i cocoloși, de a-i ține la „căldură”, de a-i prezenta surzătorii, eleganți, superbi. Nu dau ei prin aceasta o lecție de energie, de tenacitate, de punctualitate celor care-i privesc? Apoi, pentru că în asemenea condiții ei au făcut, totuși, în primul rând sport. Da, pe „Dinamo”, pe o vreme aspră (sursă inepuizabilă de scuze), n-am simțit nici o clipă că asist la o înfruntare formală; au fost poate mai puține incorectitudini decât pe un timp frumos; dar s-au înscris patru goluri, unul mai frumos decât altul...

II: Într-adevăr. Nu s-a remarcat nici un gol la învâlmășeală, cum se întâmplă de atâtea ori pe gazon când mingea trece, ca prin minune, printre șase perechi de picioare, pentru a ajunge în plasă sau face acest drum datorită lufului prompt al unui fundaș ori unui șut bolnav care se voia pasă, centrare sau stop.

I: Am văzut faze de fotbal, am trăit împreună cu jucătorii momente de tensiune, i-am văzut pe acești draci negri, plini de noroi, cu câteva kilograme mai grei decât la începutul jocului, cheltuind o energie și o voință care ni i-au făcut poate și mai dragi. Parcă spuneau acolo: Încercați-ne mereu, cereți-ne și mai mult... Iată de ce vreau să fac un elogiu fotbalului, iată de ce cred că noul sezon fotbalistic și-a dezvăluit în această zi urtă un orizont senin, frumos.

II: E o anticipație?

I: O dorință.

O intervenție spectaculoasă a lui Ufu, dar... ineficace. Încă un punct a fost înscris.

În ultima vreme la gospodăria agricolă colectivă „Victoria socialismului” din comuna Gîrbovi, raionul Urziceni (de unde vă prezentăm reportajul), s-au petrecut trei evenimente care demonstrează interesul colectivităților pentru dezvoltarea sectorului avicol. Și acum, să consemnăm evenimentele în ordinea în care au avut loc.

1. La Gîrbovi s-a organizat un curs pentru crescătoarele de păsări. În cadrul căruia au fost școlarizate un număr de 260 de colectiviste.

2. Șefii echipelor de constructori de la toate gospodăriile colective de pe cuprinsul raionului au fost la Gîrbovi ca să vadă cum se pot realiza construcții trainice și ieftine pentru adăpostirea păsărilor.

3. 59 de brigadieri zootehnici — din tot atâtea gospodării colective din comunele raionului — au asistat la o lecție model pentru creșterea puilor pînă la 3 luni. Cu acest prilej brigadierii au făcut și un schimb de experiență privind hrana și buna îngrijire a păsărilor.

— Mai am ceva de spus — intervine Lică, brigadier la gospodăria agricolă colectivă din comuna Balaciu.

— Aveți ceva de obiectat?

— Nu! De adăugat.

— Vă rugăm!

— Acum, cînd în întreaga țară colectivizarea agriculturii a fost încheiată, experiența dobîndită de noi ca și de atîtea alte gospodării colective capătă o bază largă și temeinică de răspîndire. Sarcina trasată de partid privind creșterea numărului de păsări și a producției acestora poate fi îndeplinită și depășită mult mai devreme.

PASĂREA

Cu răbdare, îngrijitoarea Rada Ioniță numără ou cu ou, și asta nu ca să-și facă de lucru, ci pentru ca producția dintr-o zi să apară în condițiile șefului de fermă.

ȚINE

CASA

Nu ne pripim. Nu scoatem carnetul de însemnări și nici nu facem uz de aparatul de fotografiat. Să lăsăm ca dialogul dintre îngrijitoarea Ecaterina Stan și „crașorii” (apelativul cu care îngrijitoarea dezmiardă puii) să se desfășoare în voie. A fost de ajuns doar o singură dată să strige „veniți la mama”, ca din toate cușetele puierniței să-și dea înțel-nire, într-un anumit loc, sute de pui. Au venit aproape în zbor, bătînd aerul cu aripioare fine, ca de mătase. Grijulie, atentă, îngrijitoarea se apleacă deasupra căpșoarelor cu puf auriu și, de la „inimă la inimă”, întreabă matern: „Cum se simt astăzi puișorii?... Drept răspuns se stîrnete un puiut care însă, după toate semnele, n-o pune pe gînduri. Eca-

terina Stan talmăcește răspunsul puilor, pe care îl înregistrăm ca pe un buletin informativ: „Sintem sănătoși. Avem hrană suficientă. Au început să ne crească aripile. Așteptăm cu nerăbdare ziua când ne vom plimba prin padoc“.

Ecaterina Stan are o bogată experiență în creșterea puilor. În momentul când ai intrat în sectorul de care răspunde, ai impresia că ai trecut pragul unui laborator (curățenie desăvârșită, îngrijitoarele poartă halate albe, pretutindeni termometre etc.); și n-ai să pleci de aici fără a-ți îmbogăți cunoștințele în domeniul aviculturii. De fapt, îngrijitoarea și-a sintetizat experiența în aceste cuvinte: „În creșterea puilor trebuie să ții seama de următoarele lucruri: hrană echilibrată și completă, curățenie și dezinfecție, temperatură potrivită și aer curat“.

Să trecem și în sectorul îngrijitoarei Ralița Ștefan. Constatăm că și aici principiile de bază sînt respectate cu strictețe. Aceasta demonstrează că harnicii gospodari din comuna Gîrbovi au creat toate condițiile ca să crească pînă la diferite vîrste cei 35 000

de pui cuprinși în cifrele de plan pe 1962.

Învățînd din recomandările Consfătuirii pe țară a țărănilor colectivști, unde s-a arătat că „trebuie să se dezvolte creșterea industrială a păsărilor pentru ouă și carne, să se organizeze crescătorii cu cel puțin 10-15 000 păsări din cele mai bune rase specializate pentru producția de ouă“, gospodarii din Gîrbovi și-au propus ca la sfîrșitul lui 1962 să ajungă la un efectiv de 15 000 găini, ceea ce înseamnă 600 de păsări-mată la fiecare o sută de hectare teren însămințat cu cereale.

După dialogul la care am asistat (și la care oricine ar fi tentat să strecoare una și chiar mai multe interjecții, unul și chiar mai multe adjective) a urmat cel de-al treilea „prînz“. Într-o zi, puilor li se servesc șase mese copioase.

Sub privirile atente ale lui Constantin Neagu, șeful fermei de păsări, îngrijitoarele pregătiseră după toate regulile gastronomiei științifice o combinație din care nu lipseau concentratele (uruieli de cereale și semințe încolțite), nutrețurile de origine

animală (ouă răscoapte bine tocate și brînză de vaci proaspătă) și alte furaje ca: morcovi, ceapă, drojdie de bere și făină de oase. Combinația a fost servită în tăvi mici, pe măsura consumatorilor. S-a întîmplat apoi ceea ce era de așteptat. Sătui, puii s-au retras cu gușile pline în culcușuri moi, unde, mă rog, și-au făcut siesta.

— Alimentația este „secretul“ dezvoltării rapide a puilor, a obținerii de producții mari. De pui bine hrăniți fug și bolile — ne spune tovarășa inginer Eleonora Ștefanski, care răspunde de sectorul zootehnic al gospodăriei.

Eleonora Ștefanski a atacat o problemă căreia i-a afectat o mare parte și din timpul liber. Pentru aceasta n-a trebuit să facă calcule savante, n-a fost nevoie să se retragă în liniștea unui laborator, ci pur și simplu a experimentat totul „din mers“, pe viu, cu îndrăzneală, cu încredere fermă în reușită. De pildă, a observat că sporul în greutate al puilor crește cînd li se administrează în hrană sfeclă de zahăr. Ca să nu se înșele, a lucrat științific, pe sistemul loturilor ex-

perimentale. Rezultatele? Le-a comunicat și de la tribuna Consfătuirii pe țară a țărănilor colectivști, la care a luat parte ca invitată. A spus atunci: „Puii hrăniți și cu sfeclă de zahăr se dezvoltă repede, armonios, căpătînd la trei luni o greutate de 1 kg“. Cu glasul vibrînd de emoție, cu modestia omului conștient că încă n-a făcut totul, Eleonora Ștefanski a mulțumit partidului cu același prilej pentru aprecierea acordată activității ei, pentru Ordinul Muncii clasa a III-a cu care a fost decorată.

Eleonora Ștefanski își face datoria de gazdă și ne invită să vizităm și construcțiile care adăpostesc păsările. De astă dată sîntem însoțiți și de tovarășul Ion Tudor, președintele gospodăriei.

„E încă lumină, soarele călduț dezgheață pămîntul, așa că putem rămîne mai mult timp în incinta curții largi, împrejmuite cu plasă, prin care găinile, în grupuri compacte, se plimbă ca niște... cucoane. Cocoșii se țin deoparte. Nu stau în grupuri și, pentru că își cunosc rolul de protectori, iscodesc continuu

orizonturile. Sînt în această curte 3 500 de păsări din rasele Rhode-Island și Leghorn, rase bune producătoare de ouă și carne.

Îngrijitoarea Rada Ioniță este astăzi de rînd la cercetarea cuibarelor. E foarte mulțumită. Strădania ei și a celorlalte îngrijitoare e materializată în bogăția de ouă. Cu răbdare numără ou cu ou, și asta nu ca să-și facă de lucru, ci pentru ca numărul lor (producția dintr-o zi) să apară în condicile șefului de fermă.

— Ați văzut cîte sînt? — ne solicită Ion Tudor o confirmare a rezultatului numărătorii.

— Ne pare rău, dar n-am ținut tovărășie la numărat. Ne gîndeam la cu totul altceva — ne-am scuzat.

Ne gîndeam că bogăția cuibarelor își găsește întrebuințarea în peste o mie de rețete de mîncăruri și prăjituri. Valoarea nutritivă a unui ou este echivalentă cu a unei jumătăți de litru de lapte. Analizele de laborator ne spun că digestibilitatea gălbenușului de ou este de sută la sută, iar a albușului de 97 la sută.

....„Dumnealui” este unul din mai marii curții. Face parte din rasa Leghorn, are 9 luni și cîntărește 2,500 kg. Îngrijitoarele îi spun Blîța. →

O parte din cele 3 500 de păsări ale colectivel. ←

Și cine nu știe că păsările au o carne gustoasă, fină, succulentă? De asemenea, o mare valoare economică au și produsele secundare ale păsărilor (penele și puful). Într-un cuvînt : „pasărea ține casa”.

Președintele Ion Tudor ne pune în fața unor cifre, tîlmăcindu-le înțelesul. Anul trecut gospodăria a crescut 10 000 de pui,

din care 6 500 au fost valorificați pe piață la vîrsta de 3 luni, iar restul au fost opriți în fermă pentru a da producției de ouă. Hrana consumată de tot efectivul de păsări în cursul anului a costat 65 000 lei. Venitul realizat de la ferma de păsări, la încheierea bilanțului anual, a fost de lei 180 000. Făcînd o simplă operațiune de aritmetică, vedem că

sectorul avicol a adus gospodăriei un venit substanțial.

Pentru anul acesta colectivității din Gîrbovi au prevăzut ca numai ferma de păsări să aducă un venit de 300 000 lei. Și îl vor obține, deoarece „comoara” lor au dat-o pe mîinile unor oameni pricepuți, cu dragoste de meserie.

Ion SAYA
Fotografii de Eugen IAROVICI

CEL MAI LUNG „PIPE-LINE” DIN LUME

Colaborare frățească: un grup de specialiști din U.R.S.S., R.S. Cehoslovacă și R.D. Germană pe șantierul „conduței prieteniei”.

Iată traseul conductei transeuropene. Cea mai mare parte și cea mai dificilă, circa 3 000 kilometri, trece prin Uniunea Sovietică. Sectorul polonez are circa 700 km, cel cehoslovac circa 400 km, cel maghiar circa 130 km, iar cel din Republica Democrată Germană 30 km. Peste 30 de stații de pompare vor asigura viteza necesară trecerii țiteiului prin conductă.

CONDUCTA PRIETENIEI

Odimineată de început de primăvară pe râul Vah, în Cehoslovacia. 12 martie 1961. Orele 11 precis. „Cinci secunde, patru, trei, două, una!” — numără unul din ingineri. O explozie puternică răsună peste întregul ținut. Apoi un uriaș nor albăstrui — aburi și nămol — se ridică din albia râului. Trec câteva ore. Șarpele de metal s-a scufundat în apa tulbure a râului Vah, a ieșit pe celălalt mal și a continuat să înainteze. Trebuia să fie punctual la întâlnire... Și mai avea înaintea sa un traseu lung, greu de parcurs...

...În aceleași zile de primăvară, undeva pe teritoriul Uniunii Sovietice. Localitatea Brodî. De aici începe traseul cel mai greu al conductei de petrol din sectorul Lvov și pînă la Ujgorod, trecînd peste Carpați, în Cehoslovacia. Constructorii sovietici și cehoslovaci și-au dat întâlnire la graniță. În ziua de 22 februarie 1962, la Slovnaft — marele combinat-rafinărie din împrejurimile Bratislavei — a fost dată oficial în exploatare, pe o lungime de 400 kilometri, prima porțiune

a „conduței prieteniei”, prin care curge țitei sovietic. Este ajutorul frățesc pe care îl dă U.R.S.S. R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Polone și R. P. Ungare (țări care nu dispun de suficiente resurse de petrol), care vor primi în 1965 prin această conductă aproximativ 15 milioane tone de țitei sovietic. Căci dintre țările socialiste din Europa doar U.R.S.S. și R.P. Romînă sînt exportatoare de petrol.

Pentru a transporta o astfel de cantitate pe calea ferată ar fi nevoie de 600 000 vagoane-cisterne de cîte 25 de tone. Și transportul pe calea ferată nu este de loc economic. Mai ales dacă ținem seama și de faptul că la întoarcere vagoanele circulă goale.

Chibzuindu-se toate acestea s-a născut proiectul construirii celei mai lungi conducte petroliere din lume (cca. 4500 kilometri), care să traverseze cinci țări, să străbată munți înalți, lacuri, mlaștini, riuri, fluvii, printre care Volga, Donul, Niprul în Uniunea Sovietică, Narewul, Vistula, Oderul în Polonia și R.D. Germană,

Hronul, Vahul în Cehoslovacia și Dunărea în Ungaria.

Planul general și stabilirea traseului conductei este opera inginerilor sovietici. Fiecare țară construiește cu propriile sale forțe acea parte a conductei ce trece pe teritoriul său, iar de-a lungul traseului se desfășoară o muncă colectivă perfect coordonată.

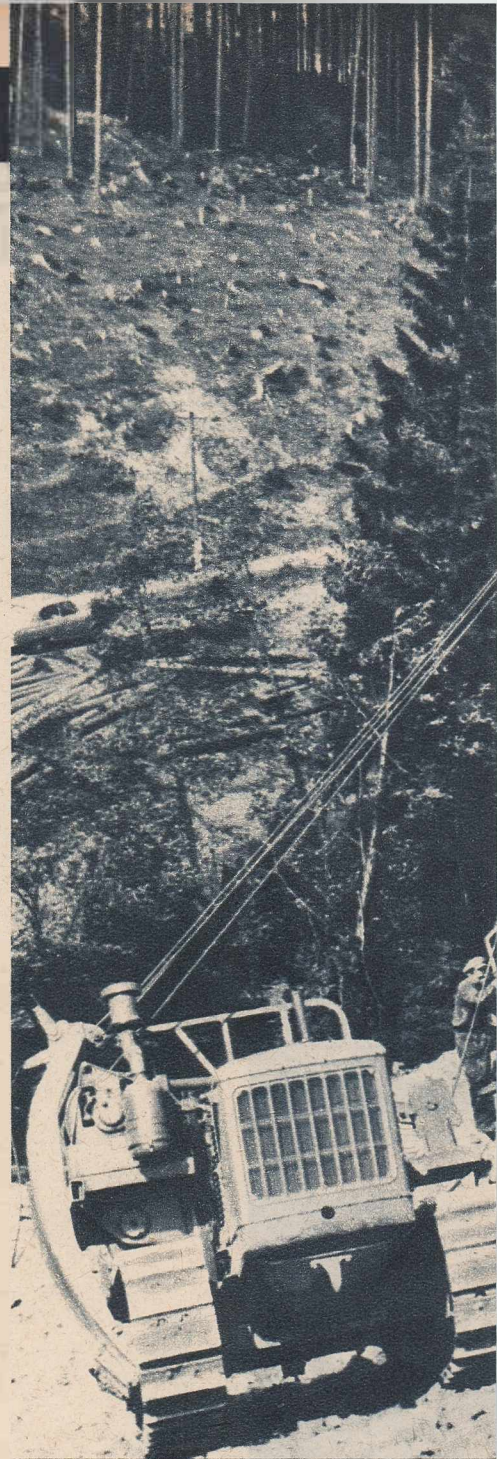
Pe traseul șarpelui de metal

„Conducta prieteniei” pornește spre vest de la Kuibisev, unde se află unul din cele mai bogate centre ale regiunii petrolifere Volga-Ural.

După ce a traversat Volga și nenumărate riuri, mlaștini, conductă se bifurcă în preajma orașului bielorus Mozir: brațul nordic se îndreaptă spre Polonia, cel sudic spre Cehoslovacia și Ungaria. Brațul nordic, după ce a traversat Vistula, va trece Oderul și, părăsind teritoriul polonez, va înainta în R.D. Germană.

KAPOLNASNYEK. O mică localitate în nordul Ungariei.

Scurta porțiune a conductei transeuropene care se construiește aici se numește „sector de probă”. Aici se experimentează agregatele, mașinile care lucrează pe celelalte șantiere. De-a lungul conductei de fabricație poloneză sau germană lucrează o mașină sovietică ce curăță țeava de rugină și o acoperă în același timp cu o vopsea neagră. Puternicele macarale care ridică țevile, mașinile care sapă șanțul conductei și buldozerele care acoperă cu pământ conducta așezată în șanț — toate acestea și multe altele sînt sovietice. Armăturile vir din Cehoslovacia, iar pompele automate care se montează acum într-un colț al „sectorului de probă” sînt livrate de R.D. Germană. La cîteva sute de metri de aici, specialiștii fac cunoștință cu instrumentele de construcție maghiară, care dirijează automat funcționarea conductei. În acest „sector de probă” în spiritul unei colaborări perfecte, se succed „repetițiile generale” ale mașinilor și metodelor de muncă. Și conductă înaintează cu un kilometru pe zi... În alte sectoare chiar mai repede.

Pe traseul sovietic al șarpelui de metal au fost învinse cele mai multe obstacole naturale. Fotografia arată o secțiune a conductei ce trece prin Munții Carpați, spre Cehoslovacia. Muncitorii și tehnicienii sovietici au construit într-un ritm rapid conducta, care s-a unit cu secțiunea cehoslovacă în luna februarie.

se construiește o mare uzină petrochimică, care va contribui la creșterea simțitoare a producției de mase plastice și fibre artificiale.

Două feluri de conducte

Și în Europa apuseană există planuri de conducte petroliere. Cum e, spre exemplu, planul „Transalpin”. Cîteva bănci munceneze și întreprinderea petrolieră de stat din Italia E.N.I. au înființat o societate anonimă pentru construirea unei conducte între Genova și München, care să scurteze drumul petrolului din Orientul Apropiat pînă în Germania occidentală. O conductă de 600 kilometri. În aceasta constă planul „Transalpin”. Numai că în lumea capitalului există atîtea interese contradictorii... Ca să torpileze planul „Transalpin”, Cartelul internațional al petrolului a propus o altă conductă: Veneția - München. Un al doilea contraplan cuprinde proiectul unei conducte Marsilia - Nancy - Köln - Rotterdam, cu ramificații spre Paris și Strasbourg - Karlsruhe. Această conductă ar duce în Franța, Olanda și Germania de vest petrolul din Sahara... Dar toate aceste planuri nemulțumesc companiile feroviare și navale care se ocupă cu transportul petrolului. Magnații cărbunelui din Ruhr amenință la rîndu-le: și așa s-au adunat munți întregi de cărbune nevîndut. De aci, fel de fel de manevre de culise.

În contrast cu aceste contradicții, caracteristice statelor capitaliste, țările socialiste colaborează frățeste în construcții de mare amploare ce corespund intereselor vitale ale popoarelor lor. Printre aceste realizări se numără și marea „conductă a prieteniei”.

Peter VADASZ

De-a lungul traseului de 4 500 kilometri, la fiecare punct de șantier se află un afiș. Este chemarea la întrecere pe care au lansat-o constructorii sovietici din sectorul Lvov. O întrecere internațională pentru realizarea înainte de termen a conductei...

PLOCK. Orașel polonez de pe Vistula. În jur, cit vezi cu ochiul, dealuri de nisip. Vîntul ridică nori galbeni de praf nisipos. Aci se află locul de trecere a conductei peste Vistula. Tranșeea trebuia săpată cu ajutorul explozivilor. Ca și la Vah, în Cehoslovacia. Cercetările au arătat însă că pe fundul Vistulei există un strat de 12 metri de nisip mișcător. „Construirea unui pod în aceste condiții este mai recomandabilă și constituie o soluție mai ieftină” — au hotărît inginerii polonezi.

Ajutor dat... petrochimiei

După ce a trecut frontiera poloneză — fluviul Oder — șarpele de metal a ajuns la capătul călătoriei sale. În depărtare strălucesc uriașe rezervoare argintii, gata să primească țiteiul care va

sosi aici cu o viteză de 250 litri pe secundă. Ne aflăm la Schwedt (R.D. Germană), unde se construiește marea combinat de prelucrare a țiteiului.

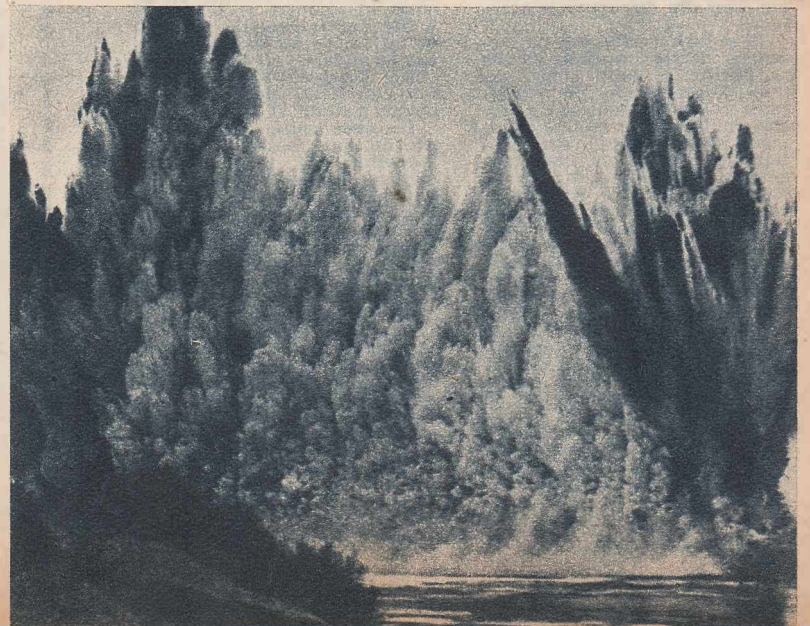
Dintre milioanele de tone de țitei pe care Republica Democrată Germană le va primi anual prin marea conductă transeuropeană, cea mai mare parte va fi prelucrată la combinatul de la Schwedt. Acest combinat deschide în fața R.D. Germane mari perspective pentru dezvoltarea petrochimiei. Ceea ce înseamnă sporirea cantităților de fibre sintetice și mase plastice, îngrășăminte azotoase și sticlă organică, acizi grași sintetici etc.

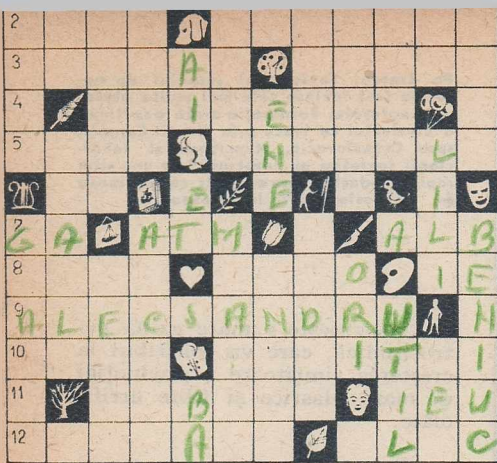
Dar dezvoltarea industriei petrochimice, paralel cu avansarea lucrărilor pe șantierul conductei, are loc nu numai în R.D. Germană. Combinatul din Most (R.S. Cehoslovacă), depildă, ce va fi alimentat cu petrol sovietic sosit pe „conducta prieteniei”, va juca un rol de seamă în îndeplinirea sarcinilor puse industriei petrochimice cehoslovace de cel de-al treilea plan cincinal al acestei țări. De asemenea, în Ungaria se construiește la Száz-

halombatta o mare rafinărie care va prelucra petrolul sovietic. Totodată, în strînsă legătură cu construirea conductei, Ungaria proiectează și construirea unor uzine chimice noi.

Și în Polonia, la Plock, în afara unei rafinării care va fi cea mai mare din această țară,

12 martie 1961, orele 11. Fundul rîului Vah a fost aruncat în aer pe o porțiune de 120 metri. În aceeași zi, la orele 17, țeava conductei a fost depusă în tranșeea săpată de explozie. Operațiunea a permis reducerea duratei lucrărilor în sectorul cehoslovac cu patru luni.

L I L I A C

ȘTIATI CĂ...

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul operetei „Felinare și lampioane”, în care putem auzi și aria „Liliacul și mălinul”. — Vestitor al primăverii. 2) Păstor clasic român, autorul tablourilor „Liliac înflorit” și „Bucet de liliac”. — Coplată. 3) Operetă de Strauss (neart.) — Plantă cu flori roșii. 4) Autorul versurilor: „A noastre inimă își jurau/Credință pe toți vecii./ Cînd pe cărări se scuturau/ De floare liliacii” („Cînd amintirile”). 5) Piesă de A.

Salinski — Lilleci. 6) In sepale! 7) Galbene la început! — Atmosferă — Una din culorile liliacului. 8) Electro — Comedie de T. Mușatescu — Cămașă cu flori. 9) Autorul versurilor: „Soare crud în liliac, / Zbor subțire de gîndac / Glasuri mici / De rîndunici, / Viorele și urzici” („Rapsodii de primăvară”). 10) Există... un oraș în Italia — Poet umorist care a redactat revista „Furnica”, autorul versurilor: „Cînd înfloarește liliacul / Atunci își lasă Lili

acul”... 11) Liliac — Eu (od.). 12) Văduva... lui Goldoni — Pieptar cu flori.

VERTICAL: 1) Liliac... în Ardeal — Podoabe. 2) Pronume — Autoarea poezilor „Florile și fiecare sens luminos” și „Nu vă scuturați florilor”. 3) Înflorire o dată cu liliacul... — Preferat. 4) Cord — Leagănă liliacul (fără să-l scuture). 5) Pozezi — Două din petale! — Nu. 6) Liniste (arb.) — Boboc! 7) Noroi — Vine pe la gene — Netea. 8) Albiți — Plantă ornamentală. 9) A discuta prețul — Uneori pe jumătate! 10) Oraș în Italia — Fofositor. 11) Cîntec de leagăn — Fata din... liliac — Arbore cu flori plăcut mirositoare. 12) Plantă cu flori galbene-aurii — Scriitor român contemporan, autorul versurilor: „Cîntec au pe buze, cîntecele noastre / Liliac în brațe, mari buchete-albastre” („Liliac”).

...floarea-soarelui este o prețioasă plantă în feră, adică o sursă de materii prime pentru fabricarea mării? De pe un hectar de floarea-soarelui pot produce 30-35 kg miere.

...primele termometre nu foloseau mercurul, spiritul de vin? Ele indicau foarte aproximativ temperatura, necunoscîndu-se, de altfel, nici împărțirea în grade. Documentele arată că primul termometru cu spirit de vin a fost construit în 1658 la Magdeburg (Germania) de Otto von Guericke.

...cele trei culori ale drapelului național francez nu au toate aceeași lățime? La început cele trei fșșii aveau dimensiuni egale, dar datorită utilizării optice, partea albastră părea mai lată decît cea roșie. Spre a evita aceasta, s-a fixat următoarea proporție a culorilor: 30%, albastru, 33%, alb 37%, roșu.

...somnia cel mai adînc îl au fluturii? Un speci de fluturi, cufundați în somnul lor de ore, pot fi transportați la mari distanțe, cu floarea sau tulpina de care sînt agățati, fără să se deșteie.

...deși s-a băut cafea și în evul mediu, ea a fost îndulcită cu zahăr decît în 1625 și n-a fost amestecată cu lapte decît în 1660?

Dezlegarea jocului „CUVINTE... DULCE ÎNCRUCIȘATE”, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Surpriză — Sărut. 2) Proaspetă — Mame. 3) A — Ml — Flamă — Șan. 4) Ban — Ornament. 5) Ac — Vergea — O — Eart — Ursei — Rams — N. 7) Armean — Delic. 8) EB — Reci — Atul. 9) Iarna — Hal — Am. 10) Ula — Tribun — Piu. 11) B — Ra — Anex — G. 12) Ib — Salutare — Za. 13) Turte — Tabiet. 14) Învoitite — Arie.

DIN TOATĂ LUMEA

Talismane moderne

Inelul dător de vitejie împletit din fire de mustață de leopard, coada de pisică sălbatică care, legată la genunchi, goneste duhurile rele ș.a. sînt talismane a căror descriere am înfîlșit-o adesea în însemnările exploratorilor sau în note de drum.

Recent au apărut însă și în lumea noastră modernă adevă-

rate „talismane” cu calități tămăduitoare, destinate însă de data aceasta unei categorii de oameni cărora inoculările subcutanee le provoacă o intensă iritare a pielii; vaccinările fiindu-le contraindicate, ei nu pot beneficia de realizările medicinei în domeniul serurilor și vaccinurilor.

Inventatorii acestor „talismane” — V. P. Mironov și I. M. Volpe de la Universitatea de stat din Moscova — au găsit mijlocul de a face vaccinări fără seringă și înțepătură, cu ajutorul unor brățări, clip-suri și inele. Pe partea interioară a acestora, care vine în contact cu pielea, este fixat un inel de cauciuc poros îmbibat în vaccin și apoi uscat.

După aproximativ două săptămîni de purtare, bijuteriile

profilactice își fac datoria, căci vaccinul pătrunde încet prin porii pielii, dărînd purtătorilor lor imunitatea față de o boală sau alta.

10 000
sau
30 000?

Savantul mexican Comaco a descoperit la o sută de kilometri de Mexico niște oase de mastodont ornate cu desene reprezentînd

cal, bivoli și tapiri. Pornind de la descoperiri făcute în anul 1926, specialiștii mexicani considerau că pe continentul american omul există cam de 10 000 de ani. Oasele immodobite cu desene, descoperite de Comaco, a căror vechime a fost evaluată la circa 30 000 de ani, înfirmă presupunerile făcute anterior.

De vorbă cu medicul VARIATIILE GREUTĂȚII CORPORALE

Slăbirea și îngrășarea, aceste două aspecte opuse ale modificării anormale a greutateii, nu sînt de fapt decît moduri diferite de manifestare ale tulburării mecanismului de control și reglare a echilibrului ponderal al corpului.

De aceea problema interesează în egală măsură atît persoanele grase, cît și pe cele slabe.

Greutatea normală este menținută grație unui echilibru între cantitatea de material nutritiv necesar corpului și cea pe care în mod efectiv acesta o primește prin alimentație. Echilibrul e controlat în permanență și este menținut printr-un sistem de autoreglare analog celor din dispozitivele automate.

El se realizează printr-un mecanism nervos, al cărui centru se găsește la baza creierului. Spre deosebire însă de majoritatea celorlalte funcțiuni, care sînt în întregime reglate automat, involuntar, în cazul de față intervine și un important element conștient: senzația de foame. Ca act de conștiință, aceasta suportă bineînțeles toate influențele și variațiile vieții noastre psihice. Pe de altă parte, actul alimentației fiind în întregime conștient și voluntar, el poate fi în foarte mare măsură subordonat controlului voinei noastre. Totodată, trebuie adăugat că mecanismul automat (involuntar) poate fi tulburat în cursul a numeroase boli sau ca urmare a procesului natural de uzură datorit vârstei.

Pornind de la aceste cîteva elemente, putem înțelege esența diferitelor modalități de corectare a dezechilibrului bilanțului nutritiv.

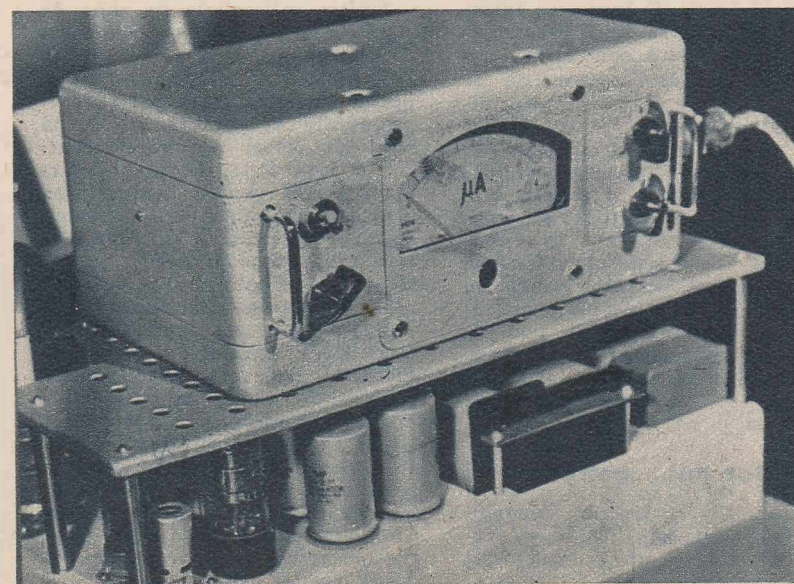
Obiectivul principal al oricărei tentative de reechilibrare a greutateii corpului trebuie să fie „reeducarea” senzației de foame și, respectiv, a actului alimentar. Mijlocul de bază pentru realizarea acestui obiectiv este voiața. Adeseori avem de înfrînt rezistențe extrem de tenace și efortul voluntar trebuie să fie foarte substanțial și mai ales susținut. Tenacitatea și perseverența sînt însă deplin răsplătite; ca orice act voluntar repetat, el se automatizează (intervine treptat „obșnuința” — de fapt un complex de reflexe condiționate noi, care se stabilesc pe baza repetiției). În felul acesta, treptat, efortul voluntar scade și lucrurile intră în normal. (Dar, atenție, tot pe calea obișnuinței se produc și multe din tulburările senzației de foame; de aceea trebuie evitat, de pildă, cu strictete prostul obicei al hrănirii forțate a copiilor, care viciază de regulă mecanismul natural al alimentației).

Deoarece multe din tulburările de nutriție sînt consecințe ale altor boli, se înțelege că acțiunea de corectare a lor trebuie să meargă paralel cu tratamentul afecțiunii de bază, care le-a generat. Intrucît multe din aceste dereglări presupun și tulburări nervoase (adesea implicînd și o scădere a voinei), este indicată aplicarea unor mijloace auxiliare ca: gimnastică medicală, sport, plimbări, variație de activitate, eventuală cură balneo-climaterică etc. În cazurile rebele se impune necesitatea unui ajutor medicamentos. Este sarcina medicului să stabilească pentru fiecare caz în parte natura acestui tratament și să supravegheze efectuarea lui.

Dr. A. FABIAN

PISTOLUL... RADIOACTIV Se poate controla starea îmbinărilor sudate ale corpului unei nave, fără a le distruge! Da, se poate... Un pistol special, fără zgomot, care „împușcă” izotopi radioactivi, cercetează rapid și cu minuțiozitate corpul navei. Rezultatele sînt înregistrate de un aparat special. Aparatul este de fabricație sovietică.

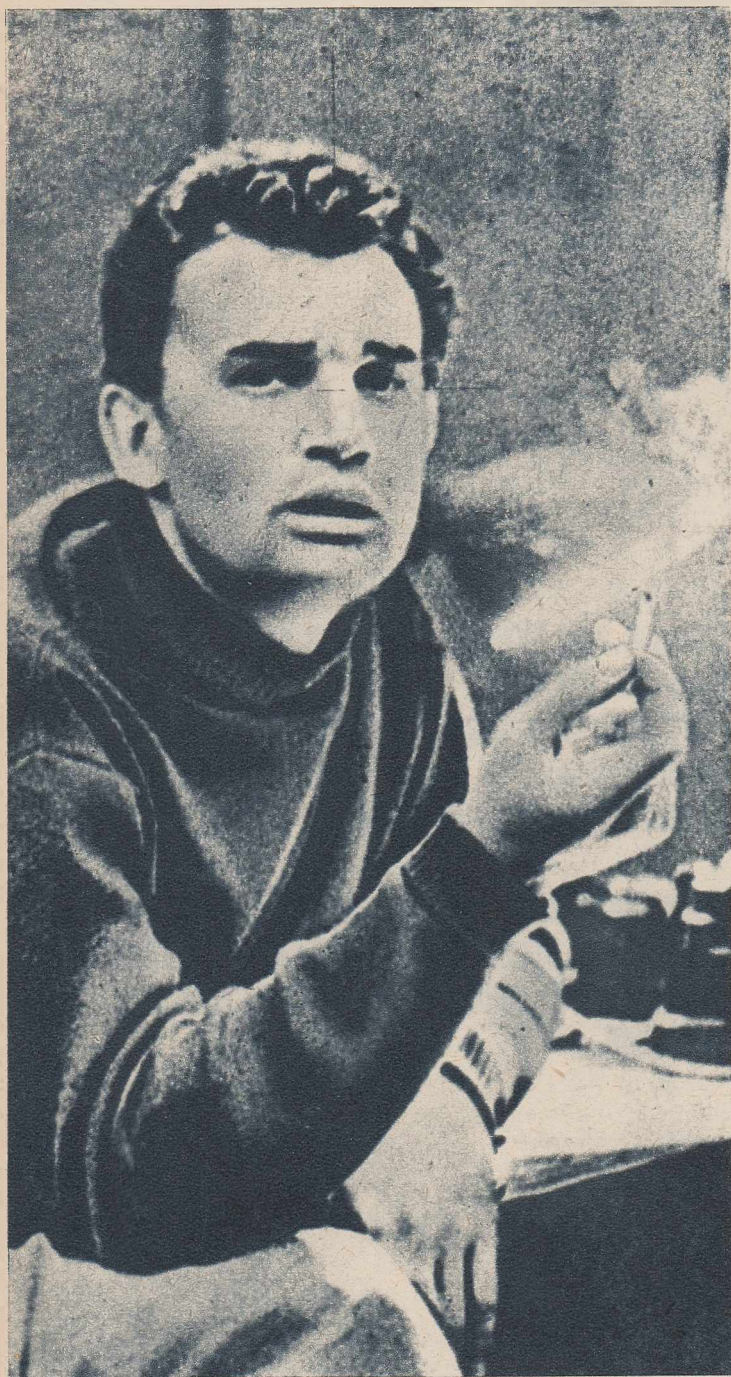
Victoria luptei de eliberare națională a poporului algerian

Tratatul franco-algerian s-a încheiat. Rezultatul lor îl constituie în primul rând încetarea focului în Algeria și elaborarea unor măsuri pentru garantarea dreptului la independență a poporului algerian.

Astfel, războiul din Algeria început la 1 noiembrie 1954 a luat sfârșit. Aceasta constituie o puternică victorie a mișcării de eliberare națională a poporului algerian.

Victoria poporului algerian, obținută cu prețul unor grele sacrificii, umple de bucurie inimile tuturor popoarelor, constituie o contribuție de seamă la cauza măreață a lichidării definitive a colonialismului și a consolidării păcii în lumea întreagă.

EVGHENI URBANSKI

Anceput cu o pasiune pentru Maiakovski. Școlar în toridul Tașkent, apoi licean în orașelul Inta din tundrele polare, n-avea în gând decât înaripatele versuri ale marelui poet.

Mai târziu, când student la Institutul de mine Evgheni Urbanski lua parte la spectacolele cercului dramatic de amatori, el recita — bineînțeles — tot versuri de Maiakovski. În cele din urmă, tânărul a conchis că nu e făcut pentru cariera de inginer de mine. Cursurile anului trei au început fără studentul Urbanski. El se afla acum printre elevii Studioului de artă dramatică al Teatrului Academic de Artă din Moscova. Hotărîse să devină actor.

Studiile le-a luat foarte în serios. Nu se grăbea să debuteze. Se apropia ceasul diplomei și Urbanski încă nu jucase pe o scenă adevărată... Tocmai atunci, unul din colegi, căruia îi căzuse în mână scenariul „Comunistul” de Evgheni Gabrilovici, a exclamat cu convingere: „Rolul acesta trebuie să-l joci tu! Citește-l, Ghenia! Pare scris anume pentru tine!”

Deocamdată însă, această convingere aparținea numai celor doi studenți ai studioului MHAT. Mai trebuia convins cineva: regizorul Iuli Raizman. Acesta tocmai căuta cu febrilitate pe actorul capabil să întruchipeze o asemenea puternică și cuprinzătoare figură...

Și iată că într-o dimineață, la studioul „Mosfilm” se prezintă un tânăr necunoscut, cu o statură athletică, cu un cap expresiv pe un gît puternic, și cere să vorbească cu regizorul Iuli Raizman. Cu cea mai deplină naturalețe, el se oferă să joace rolul principal din filmul „Comunistul”. În fața hotărîrii liniștite a necunoscutului, rezervele regizorului au cedat și i s-a admis să dea probă.

Rezultatul l-a convins și pe Iuli Raizman! Acest actor necunoscut, acest debutant, acesta va fi Vasili Gubanov, Comunistul.

Și, de când l-am văzut pe ecran, pentru mulți dintre noi silueta masivă și chipul frământat al lui Gubanov-Urbanski simbolizează eroismul, pasiunea, dăruirea de sine a comunistului.

Un debut strălucitor e un privilegiu, dar și o primejdie. Tânărul absolvent al studioului MHAT a știut să evite primejdia. N-a căutat să facă film cu orice preț. Angajat la Teatrul „Stanislavski”, și-a cucerit treptat un loc de frunte printre slujitorii

scenei care poartă numele marelui om de teatru rus. Petr din piesa „Appassionata” a dramaturgului ceh Pavel Kohout, Richard Dudgeon din „Discipolul diavolului” de Bernard Shaw, Jan din „Prima zi de libertate” de Leon Kruczkowski, Mart din „Fiul rățăcitor” de Rannet sau gardistul alb Mișlaevski din piesa „Zilele Turbinilor” de Bulgakov au fost tot atâtea încercări de a se înfățișa de a valorifica mereu alte resurse ale talentului său.

Între timp a acceptat numai două roluri de film. În „Balada soldatului”, realizat de Grigori Ciuhrai, Urbanski apare într-un episod scurt sub înfățișarea invalidului, unul din tovarășii de călătorie ai lui Alioșa. Citeva scene i-au fost însă de ajuns pentru a face din drama acestui om, mutilat de război în plină vigoare, unul din momentele tari ale filmului. Următorul rol de film i-a prilejuit lui Urbanski apropierea de un alt regizor interesant. În „Scrisoarea neexpediată” a lui M. Kalatozov, el interpretează un personaj tot atît de frământat, victimă și el în felul său a războiului. Singuratic, ursuz, pătimaș, Serghei călăuza se aprinde de o dragoste tîrzie pentru geologa Tania. Și pierde eroic în lupta cu neîmblinzita taiga siberiană. Dar pe Evgheni Urbanski îl aștepta un rol menit a-i încununa întreaga carieră: figura complexă a pilotului Alexei Astahov din recentul film al lui Grigori Ciuhrai „Cer senin”. Credința în om, fidelitatea față de idealurile comuniste și fidelitatea în dragoste, care constituie tema filmului, au găsit în interpretarea lui Urbanski o expresie emoționantă, plină de adevăr.

„N-a fost nevoie să intru în rolul lui Astahov — mărturisește actorul. Rolul era în mine. De altfel însuși regizorul Ciuhrai îmi spunea: «Ți-a fost dată o tribună de la care poți vorbi despre problemele care ne frământă pe toți, care-s aproape de inimile a mii și mii de oameni»”.

În prezent, admiratorul de altădată al poetului Vladimir Maiakovski visează să întruchipeze, pe scenă sau pe ecran, chipul marelui tribun al revoluției. Din cîte cunoaștem despre înflăcă-rarea, stăruința și mai ales talentul lui Urbanski, sînt multe șanse ca acest vis să devină realitate.

O nouă
producție a
studioului
„București”

„PUȘTIUL”

Regizoarea filmului, Elisabeta Bostan, și interpretul „puștiului” — George Bejan.

Un film despre copii. Interpretat de copii. Eroul principal are 7 ani, ochi melancolici și o boală gravă care e pe cale de a fura copilăria și a-i schilodi sufletul. Un asemenea subiect — rare, s-o recunoaștem, nu excelează prin originalitate — e pândit de crimejdia melodramei, și împotriva acestui perfid inamic și-a concentrat atenția tinăra regizoare Elisabeta Bostan, debutantă în filmul artistic. Astfel că „Puștiul”, deși e multă duioșie, s-a străduit să scoalească suspinul lacrimogen al amoretelor și să transmită — pe lângă imagini pline de prospețime în viața de azi a copiilor noștri — câteva idei. Două în principal: mai întâi cea a luptei energice, colective, duse azi la noi pentru sănătatea celor mici. Și nu e vorba numai de medici — cu toate că sortul lor tămăduitor e prezentat noționant — ci de toți cei din jurul copilului bolnav: profesori, prieteni. Când se află că Dan e bolnav de inimă și nu mai are voie să participe la cursa ciclistă, pionierii concurenți își

retrag provocarea sub un pretext oarecare: colegul lor nu trebuie să afle cât de gravă e starea lui. „Nea Sandu”, șoferul din vecini, vine să-l ia pe Dan de la școală cu camionul său ori de câte ori e timp urit: nu au hotărât ei doi, în secret, să-l califice pe Dan în ale șoferiei? Iar când Dan e internat într-un spital din București și urmează a fi operat, pionierii radioamatori din orașul lui îi roagă pe calea undelor pe cei din Capitală să-l viziteze pe colegul lor.

Există apoi în film mica dramă — filozofică, dacă vreți — a copilului ce află pînă la urmă de boala lui și-și pune eterna problemă a vieții și a morții, firește la diapazonul înțelegerii vârstei sale. „Mamă, când mori te doare?... Dar pe frunze le doare?... Și unde se duc frunzele moarte?” — își întreabă Dan mama, cu prilejul unei autumnale plimbări prin parc.

Întrebările acestea dureroase își găsesc în film răspunsul în formula adecvată vârstei eroului: Dan e conștient în cele din urmă că inima

năzdrăvană inventată de nenea doctoru' îi va permite să umble cu bicicleta, să patineze, să alerge și consimte, cu sufletul împăcat, la operația salvatoare.

Pe coordonatele acestor idei se înfășoară o povestire cinematografică fără prea mari pretenții (scenariu: Eva Sirbu și Ecaterina Farkas), punctată cu momente pline de haz, cu altele dramatice, cu clipe de duioșie, o povestire în care sînt cîțiva „oameni mari” și cîteva zeci de copii.

Pentru aceștia din urmă au fost trecuți în revistă, priviți, studiați, puși să mimeze, uneori chiar fotografiați cîteva mii. Mai precis: 10 600. La capătul a două luni de căutări prin școlile și căminele Bucureștiului, alesul nr. 1 din cei 10 600 a fost cel remarcat în prima zi de prospecție, în prima școală și prima clasă vizitată: George Bejan, elev în clasa a II-a la Școala nr. 124, în vîrstă de 8 ani și jumătate. La începutul filmărilor de probă erau 30 de candidați pentru rolul lui Dan; în ultima săptămîină rămăseseră doar doi și întrecerea era aprigă: învingătorul

a fost Georigică, băiețelul sensibil, cu o figură puțin tragică. „Rivalul”, Sorin Mihălțeanu, n-a ieșit complet din competiție, cîștînd rolul lui Petre, bunul prieten al lui Dan. Lingă ei, un al treilea personaj important, Nelu, care a împrumutat, pe perioada filmărilor de la numitul Ghighi Șubovici, părul zbirlit, ochii rotunzi și șmecheri, temperamentul dinamic și hazul personal. În sfîrșit, iată-l și pe Fănel Berenghiș (cinci ani) — în film interpret al fratelui mai mic al lui Dan — care și-a trăit cu multă seriozitate rolul, rîzînd, plîngînd și făcînd absolut toate pozele prevăzute în scenariu, atunci cînd regizoarea le cerea.

Pentru cei cîțiva „oameni mari”, regizoarea a apelat la actori cu experiență — Corina Constantinescu, George Măruță, Sandu Stîclaru — care întregesc armonios acest univers populat mai ales cu școlari din clasa I elementară. Debutului regizoral i se adaugă și unul în crearea muzicii de film: cel al lui Valentin Gheorghiu.

Sanda FAUR-DIMA

POVESTEA UNOR CUVINTE

În vocabularul tuturor limbilor se păstrează amintirea unor oameni cu merite deosebite într-un domeniu oarecare de activitate. E vorba atît de numele lor propriu-zis, dar și de cuvintele formate de la aceste nume. De cele mai multe ori însă, pentru cei fără pregătire filologică, legătura dintre cuvintele de acest tip și personajele respective nu e de loc limpede.

Daltonismul, de exemplu, este numele unei afecțiuni a ochilor, studiată de Dalton (sec. al XIX-lea); cei care nu pot deosebi culoarea roșie de cea verde se numesc **daltoniști**.

Nu toată lumea a auzit de marele arhitect francez Mansard (1598-1666). Cu toate acestea, știm cu toții ce este o **mansardă**. Folosind cuvîntul, aducem un omagiu — fără să ne dăm seama! — celui care a înzestrat acum peste trei veacuri palatele, construite de el, cu mansarde.

Celebra **ghilotină** își trage numele de la medicul Guillotin, care a propus în 1789 ca decapitarea condamnaților la moarte să se facă cu ajutorul unei mașini.

Importanța unor personaje al căror nume se păstrează în multe limbi e desigur discutabilă. E cazul lordului Derby, care a inițiat în 1780 concursul hipic numit **derbi**. În comediile populare italiene (commedia dell'arte) apărea frecvent un personaj numit Pantaleone, caracterizat prin pantalonii săi lungi și largi. Numele eroului comic a devenit cu timpul numele unui articol de îmbrăcăminte — **pantalionul**.

Sorin STATI

Dramaturgul, regizorul și actorul Eduardo de Filippo a împărțit, într-un interviu apărut în „Unita”, planurile sale

de creație pentru anul în curs. Cu excepția unui turneu la Milano, unde va prezenta piesa „Primarul cartierului Sanita”, trupa teatrului său nu va da reprezentații în Italia. În primăvara acestui an de Filippo își propune să întreprindă un turneu prin U.R.S.S., Polonia, Cehoslovacia, Ungaria și alte țări. Dramaturgul a mai declarat că lucrează la două noi piese: „Arta comediei” și „Numai rîndunelele știu” (o comedie

Ultimul film al lui Raj Kapur intitulat „Acolo unde curge Gangele”, apreciat în mod elogios de critica indiană, evocă viața

unui poet în lumea interlopă a pungășilor și a vagabonzilor. Alături de Raj Kapur mai apare în film și tînăra actriță Padmini.

scrisă special pentru marea actriță italiană Ana Magnani). În fotografie: de Filippo și fiul său Luca.

★

În orașul Kampale din Uganda a fost inaugurat, pentru prima oară în regiunea Africii ecuatoriale, un teatru dramatic național. Printre obiectivele pe care și le propune acest colectiv este și cel al dezvoltării formelor populare ale dramaturgiei africane.

★
În 1944 cercetătorul literar I.S. Silberstein a reușit să găsească într-o gară de lângă Moscova un extraordinar tezaur al culturii ruse. Este vorba despre o voluminoasă mapă conținînd o colecție de portrete ale decemбриștilor, executate de unul din participanții la război, Nikolai Bestujev. Această adevărată galerie de portrete și descoperirea lor sînt relatate într-un interesant film documentar sovietic: „În adîncul minelor siberiene”.

★

★
Ultimul roman al scriitoarei australiene Dymphna Cusack, „Val de căldură la Berlin”, a sîrînit un larg ecou atît în presa australiană, cît și în cea engleză. Săptămînalul „Tribune”, care apare în Australia, scrie că romanul „Val de căldură la Berlin” se citește cu un uriaș interes și că trebuie neapărat recomandat mai ales tîneretului, care nu-și poate imagina ce reprezintă războiul și crede că o dată cu victoria asupra Germaniei hitleriste a fost zdrobit și fascismul.

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Criză

— declin
— recesiune

Se vorbește frecvent despre crize în producția statelor capitaliste. În legătură cu aceasta se folosesc termenii de declin și recesiune. Aș dori să-mi răspundeți dacă există vreo deosebire între criză, declin și recesiune.

Elena GEORGESCU
profesoară, București

Răspunde COSTIN MURGESCU, directorul adjunct al Institutului de cercetări economice:

La drept vorbind, din punct de vedere științific între acești trei termeni nu există nici o deosebire de conținut. Toți desemnează una și aceeași fază a ciclului capitalist.

Pentru a înțelege despre ce este vorba, trebuie reamintit că economia capitalistă are o dezvoltare ciclică; ciclul capitalist cuprinde patru faze: 1) criza; 2) depresiunea; 3) înviiorarea; 4) avîntul. Durata unui ciclu este tocmai durata de la începutul unei crize (cînd izbucnesc toate contradicțiile sistemului capitalist, apare o supraproducție de mărfuri, este restrînsă producția, crește șomajul etc.) și pînă la începutul crizei următoare. În condițiile crizei generale a sistemului capitalist și ale adîncirii ei continue s-a mărit instabilitatea economiei capitaliste, ceea ce s-a reflectat și asupra ciclului, în primul rînd în sensul reducerii lui. Crizele au devenit mai frecvente, efectele lor mai distrugătoare.

În ultimii ani, economiștii marxști au publicat numeroase studii în care au analizat particularitățile ciclului în capitalismul contemporan.

În același timp, economiștii burhezi și revizionisții, pentru a masca rădăcinile capitalismului, încearcă să înlocuiască termenul de criză prin acela de „recesiune”, tradus uneori și prin acela de „declin”. Această substituție de termeni le este necesară pentru a convinge masele că astăzi capitalismul n-ar mai cunoaște o dezvoltare ciclică și ar putea evita crizele. Substituția de termeni amintită nu poate fi despărțită nici de o serie de teorii subiectiviste — ca, de exemplu, cele ale sociologului burhez L. von Wiese — care susțin că izbucnirea crizelor ar fi determinată nu de contradicțiile proprii orînduirii capitaliste, ci de... circulația anumitor idei și noțiuni care pot crea panică în lumea acționarilor, a deponenților etc.

Sînt însă și economiști burhezi care recunosc că în toate aceste dispute terminologice nu este vorba decît de a se ascunde adevărul.

Referindu-se, de pildă, la acest termen de „recesiune” o revistă a cercurilor financiare, „Banque”, scria: „Orice scădere a conjuncturii economice, fie că este scurtă, fie că este durabilă, se întîmplează acum în mod curent recesiune. Oamenii politici,

ziariștii, care cunosc puterea reacțiilor opiniei și știu să practice arta prudentă a eufemismului, folosesc în mod larg acest cuvînt, chiar pentru a-l substituii aceluia mai brutal de criză, care a lăsat amintiri atît de urte...”

Chiar sub numele de „recesiune” sau „declin”, crizele tot crize de supraproducție rămîn însă. Ele s-au manifestat cu forță în perioada postbelică, în Statele Unite, de exemplu, în 1948-1949, în 1953-1954, în 1957-1958.

toaletă. O altă prez felul în care sînt îngrijite bolnavii și, în sfîrșit, a înfățișează ceremonialul curte.

Caracteristic pentru ac imagini din Ajanta este ternica lor plasticitate, ținută printr-o mare a ție acordată desenului, turării expresive. Acest cedeu este pus în slujba lăfării conținutului de și sentimente — foarte riat — al scenelor i țiate.

Printre cele mai expres scene se numără „Plec în exil a prințului Visv tara”, „Prințesa pe p mortii”, „Scenele din v de la curte” și diferi motive decorative înfățiș animale.

Ce sînt
picturile
de la
Ajanta?

Aș dori să aflu de ce sînt faimoase frescele din peșterile de la Ajanta.

Eugen DORTETE
învățător, comuna Securi,
reg. Oltenia

Răspunde AMELIA PAVEL de la Institutul de istorie a artei al Academiei R.P. Romîne:

Prin „picturile de la Ajanta” denumim frescele care împodobesc pereții celor 29 încăperi subterane ale mănăstirilor și templelor budiste, zidite între secolul al II-lea î.e.n. și secolul al VII-lea al e.n. în peșterile din apropierea orașului indian Ajanta. Aceste fresce constituie unul din cele mai prețioase documente cu privire la arta indiană veche și, în același timp, reprezentă, prin măiestria execuției, prin frumusețea și originalitatea concepției, una din capodoperele artei universale.

Picturile de la Ajanta au fost lucrate pe parcursul a mai multe secole, de aceea se pot constata nete deosebiri între ele, în special în ce privește concepția lor stilistică. Autorii acestor scene, inspirate și din legendele cu caracter religios, și din cele cu caracter istoric, sînt anonimi. Ei erau fie pictori de profesie, fie călugări budiști pictori amatori. Deși conduși în execuția acestor picturi de norme și prescrieri canonice foarte precise, referitoare la felul de reprezentare portretistică a divinităților și personajelor legendare, autorii picturilor de la Ajanta nu se îndepărtează de realitatea vieții. Atît faptul că divinitățile sînt înfățișate în cadrul unui decor de viață, plin de amănunte pitorești, cît și faptul că redarea figurilor și a trupurilor este insistent sprijinită pe imitarea naturii ne îngăduie să vorbim despre trăsăturile realiste ale acestor picturi, în orice caz despre trăsăturile realiste, comparativ mult mai accentuate decît ale picturilor altor popoare asiatice. O scenă, de pildă, înfățișează tînere fete care poartă țevi cu diferite ustensile de

O pădure
de 7 milioane
km

Care-i cea mai mare pădure din lume și ce specie de ar are?

A. NICO
maistru miner —
(reg. Ba)

Răspunde POPA GHEORGHE, cercetător științific, Institutul de geologie și grafie al Academiei R. Romîne:

Una din cele mai întinse păduri se află pe teritoriul U.R.S.S., unde — cu un întreruperi — ocupă o suprafață de 7 milioane hectare. Această zonă duroasă ajunge pînă la cîmpul polar, lățimea ei avînd unele locuri aproape 2 de kilometri. Ea se întinde între 80° și 170° (longitudine estică), ocupînd o parte din cîmpia europeană de est, cîmpia Siberiei de v. podișul Siberiei centrale. Aici este zona pădurilor cefere (taiga) și zona pădurilor de foioase. Dintre conifere cităm molidul european, molidul siberian. Trece la pădurile de foioase face treptat. Printre specii respective menționăm: stejarul, fagul, frasinul, arțarul, mesteacănul, plopul munte.

O altă mare pădure e cea ecuatorială din bazinul Amazonului. Acolo cresc cîmpanii de palmier, de arbori cauciuc, bambus, eucalipt etc.

Je este N.E.A.T.O.

Am citit de mai multe ori cele ştiri în legătură cu un nou bloc militar denumit N.E.A.T.O. Aş dori unele nănuite în legătură cu acesta.

Creţu CROITORU
Iscureşti, str. R. Samoilă nr. 35

Răspunde **AL. GHEORGHIU**, ziarist la Agerpres:

N. E. A. T. O. (North-ast Asian Treaty Organisation), adică Organizaţia Tratatului Asiel de nord-est, este numele unui pact militar agresiv, pe care imperialiştii americani vor să-l înjghebeze sub egida lor în Extremul Orient, cu participarea Japoniei, Coreei de Sud, Filipinelor şi a cianaiştilor. Acest pact, proiectat de defunctul secretar american Dulles să fie ca un "ate geamă" al blocului agresiv S.E.A.T.O. din Asia de sud-est, n-a putut fi constituit din 1955 şi pînă azi a urmare a acţiunilor hoarite ale popoarelor din Asia şi regiunea Pacificului. Teriga de legătură între N.E.A.T.O. şi S.E.A.T.O. ar urma să fie Filipinele, ţară u regim proccidental.

În ultima vreme, din cauza gravei crize politice l economice prin care trece regimul marionetă din Cocea de Sud, cît şi cel în Taiwan, S.U.A. au început să accelereze, atît pe lan diplomatic cît şi economic, pregătirile pentru înjghebarea N.E.A.T.O.

În prezent S.U.A. manerează pentru o apropiere cît, mai grabnică între regimul sud-coreean şi Japonia. Aceasta a fost de altfel unul din scopurile convorbirilor jano-americanice, îndeosebi în vara anului 1961, dintre rimul ministru al Japoniei, keda, şi preşedintele S.U.A., Kennedy. La tratativele lterioare de la Hakone Japonia) secretarul american Rusk a cerut "normalizarea" grabnică a relaţiilor dintre Japonia şi Coreea de Sud, între care există numite chestiuni litigioase, ropunînd ca Japonia să ontribue la "reconstrucţia" oreii de Sud. Asumîndu-şi plul de "salvator" economic, ionopolurile japoneze, care u au renunţat la vechea r politica expansionistă, u şi trecut la ofensivă penru acapararea ramurilor-hele ale economiei sud-oreene, pe care vor să le reanimeze" prin investiţii. otodată, se organizează o olaborare militară între lica militară sud-coreeană l Japonia. Recentele tratative politice jano-sud-oreene sînt considerate de resa japoneză ca primul as spre crearea blocului i.E.A.T.O.

Manevrele în vederea reării N.E.A.T.O. au stirit o puternică mişcare de rotest în ţările asiatice şi nai ales în Japonia. Creaea N.E.A.T.O. ar îngreuna i mai mult unificarea paşică a Coreei şi ar duce tot- dată la intensificarea in- ordării în Extremul Orient.

Cititorii cătrecititori

Doresc să facă schimb de ilustrate următorii: **Nic. Drăghici**, Făgăraş, str. Filimon Sîrbu 79, bloc 1, camera 79; **Adi Petrovici**, Giurgiu, str. Filimon Sîrbu 107; **Şiţa Ubariana**, Piteşti, bd. R.P.R. 119; **Rodica Dumitrescu**, Constanţa, str. Bogdan Vodă 65; **Teodor Usturoi**, Tecuci, str. Ecaterina Teodorescu 16; **Natalia Darie**, Băileşti, str. Muncitorilor 37; **Nicolae Raşca**, Hunedoara, bloc 71, ap. 9; **Alexandru Enger**, elev, Galaţi, str. Pescari 33; **Mioara Soceanu**, elevă, Bucureşti, str. Episcopul Gherasie 21, bloc A. Doresc să facă schimb de corespondenţă pe teme de literatură şi artă: **Mauriciu Nadler**, Roman, str. Şt. Gheorghiu 8; **D. Boghiar**, Vulcan (Hunedoara), bloc B 61, scara III; **Marin Mateescu**, cooperativa „Confecţia”, Gura Humorului; **Liviu Ciobanu**, mecanic, Deva, str. Crişan 15; **Maria Georgescu**, elevă, Ploieşti,

str. Nicolavalei 16; **Gigi Romanescu**, Petroşani, cartier „Aeroport”, bloc 15, ap. 6, scara C; **Nic. Florea**, Iaşi, complexul studentesc, blocul E 1; **Mihai Ivanovski** şi **Ion Zahariuc**, Mihăileni, raionul Dorohoi; **Donca Evantia**, Iaşi, complexul studentesc, bloc C; **Buza Zaharescu**, com. Crucea, raionul Vatra Dornei; **Bujor Milonan**, Obad Deda (Banat); **Titu Bellu**, Căminul studentesc nr. 1, Petroşani; **Adrian Boiceanu**, Paşcani, blocul V, et. 2, ap. 27; **Gh. Ivan**, Satu Mare, str. Osco Ferenz 20; **Nicuşor Văduva** şi **Paloş Vasile**, Hunedoara, Grupul şcolar C.S.H., str. 23 August 1.

Acasă la Moş Ion Roată

Casa în care s-a născut şi a trăit o parte din viaţă Moş Ion Roată a devenit casă memorială. Inaugurarea a avut loc recent în comuna Cîmpuri, raionul Panciu, cu prilejul împlinirii a 80 de

Aşa arată casa în care a locuit Moş Ion Roată.

Gh. CONSTANTINESCU
şi **V. NĂMOLOŞANU**
Focşani

„Am făcut pasul hotărîtor”

Vă scriu doi ţărani din comuna Zărneşti, raionul Rîmnicu-Sărat. Sîntem printre primii din comuna noastră care am intrat în gospodăria colectivă. Pasul hotărîtor l-am făcut după ce ne-am convins de starea înfloritoare a colectivităţilor mai vechi din comunele Bălăceanu, Vilcele, Mihăileşti şi Ciorăşti, pe care l-am vizitat în mai multe rînduri. Oamenii au case noi, au lucruri noi, trăiesc bine. Vă scriem pentru a ne exprima bucuria că şi în satul nostru s-a format gospodăria colectivă.

În aceste zile de început de primăvară sîntem toţi gata să pornim cu forţe noi la munca cîmpului. Vrem ca peste cîţiva ani să se vorbească de gospodăria colectivă din Zărneşti ca de o gospodărie millonară.

Ion R. LINŢĂ
şi **Dumitru V. STINGĂ**
colectivişti din com.
Zărneşti, raionul R. Sărat

De la fotocorespondenţi

① În sala de şah a clubului gospodăriei agricole colective „Unirea” din Mizil. (D. Pand)

② Cucu... (E. Elekes, muncitor, Cluj, str. Amurgului 14)

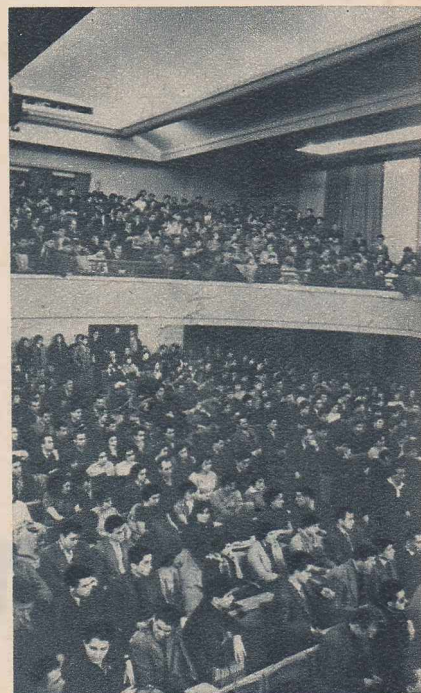
③ Cu cîteva zile înainte de încheierea colectivizării raionului Teleajen, care a marcat terminarea colectivizării întregii regiuni Ploieşti, în centrul comunei Starchiojd din acest raion fusese instalat un panou pe care erau trecute zilnic numele ţăranilor nou înscrîşi în gospodăria colectivă. (I. Vermont)

Operaţiile de recoltare a stufului din iarnă aceasta sînt pe sfîrşite. Fotografia redă un aspect de muncă de la unitatea „Şontea”. Inducarea patceleurilor de stuf ce urmează a fi recoltate o fac dispecerii cu ajutorul elicopterului. (Gh. Clorobea)

Printre studenţii bucureşteni

Marţi 13 martie 1962, la Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa” din Bucureşti a avut loc consfătuirea revistei „Flacăra” cu cititorii săi din rîndul studenţilor. Cu acest prilej s-au făcut numeroase propuneri în legătură cu îmbunătăţirea revistei. În fotografie: un aspect din sală, în timpul consfăturii.

Pe scurt

Mircea Albu, Cluj: Pagina din „Flacăra” intitulată „Cititorii ne scriu, noi răspundem” este, aşa cum desigur aţi observat, pusă şi la dispoziţia fotografiilor amatori. Prin urmare ne puteţi trimite fotografiile spre publicare. Vă solicităm însă fotografiile cu conţinut: fie aspecte din viaţa nouă a oraşului, fie din activitatea instituţiei în care lucraţi etc.

Carmen Petrescu, Brăila: Interpretorii de muzică uşoară George Bunea şi Aida Moga le puteţi scrie pe adresa Teatrului satiric muzical „Constantin Tanase”, Bucureşti, Calea Victoriei nr. 33. Adresa Margaretei Pîslaru: Studioul

de televiziune, Bucureşti, str. Molière nr. 4.

Nicu Zară, Focşani: În ţară sînt acum două şcoli tehnice speciale de coregrafie: una în Bucureşti, str. Lt. Lemnea nr. 9, şi alta la Cluj, Calea Moşilor nr. 5. Perioada de învăţămînt este de nouă ani, elevii urmind, în afară de balet, cursurile şcolilor de cultură generală, de la clasa a IV-a pînă la a XII-a. Admiterea în şcoală se face pe baza unui examen ce se ţine în fiecare toamnă. Important este însă ca elevul să aibă înclinaşie spre balet, fizicul adecvat, precum şi ureche muzicală.

Paul Volovici, Iaşi: Aşa cum desigur aţi văzut, ştirile dv. despre oraşul Iaşi au apărut în revista noastră. Continuaţi deci să ne trimiteţi veşti, ilustrîndu-le, dacă se poate, cu cîte o fotografie, două. Sînt interesante relatările despre noile realizări în domeniul construcţiilor şi despre viaţa culturală a oraşului.

- Trei urlașe Izvoare de energie
- Materialele viitorului • Când omul va folosi pentru însămînțat 30% din suprafața uscată a globului...
- Spre descoperirea tainelor proceselor vieții • „Ne apropiem de viitoarea mare revoluție în domeniul chimiei, al industriei chimice, poate al metalurgiei, energeticii și construcției de mașini“

E

are sînt principalele probleme științifice și tehnico-economice de a căror rezolvare atîrnă bunăstarea oamenilor. O însemnătate hotărîtoare pentru nivelul industriei, agriculturii și al vieții de toate zilele a oamenilor o prezintă înzestrarea cu energie electrică. Dacă ar fi posibil ca omul să dispună de energie electrică în cantități nemăsurate, în orice punct de pe Pămînt, atunci — în condițiile unei organizări sociale corespunzătoare — bunăstarea tuturor membrilor societății ar putea fi ridicată practic în mod nelimitat. În prezent, fiecărui locuitor al globului revine în medie circa 0,1 kW instalat. Este foarte puțin. În condițiile unei asemenea înzestrări cu energie electrică, munca fizică grea este inevitabilă, mai ales în țările slab dezvoltate din punct de vedere economic.

Totuși, resursele naturale permit ridicarea acestei valori de multe ori. Un exemplu în acest sens îl constituie Uniunea Sovietică, care în decurs de 43 de ani a mărit producția de energie electrică de 60 de ori.

Dacă producția de energie electrică ar crește în toate țările același ritm ca în U.R.S.S., ar fi posibil ca pînă în anul 2001 să se mărească de 40 de ori, astfel încît să revină, în medie, fiecărui locuitor al Pămîntului, cîte 4 kW instalați.

Și totuși, mijloacele actuale de obținere a energiei, mai ales a cele electrice, pe baza rezervelor de cărbuni și petrol, a zăcămintelor de uraniu și toriu și pe baza energiei hidraulice nu sînt veșnice. Treptat, aceste resurse se vor epuiza căci, deși rezervele sînt mari, sînt totuși limitate.

Cînd omul va stăpîni reacția termonucleară...

Posibilități noi, incomparabil mai mari, s-ar deschide în fața omenirii dacă s-ar reuși să se înfăptuiască reacția termonucleară dirijată.

Cînd va putea omul să dirijeze reacția termonucleară — miine sau peste mulți ani — nu se poate spune acum. Eu cred, însă, că această problemă va fi rezol-

cît s-ar părea de ciudat, asemenea limite există și ele sînt determinate de supraîncălzirea suprafeței Pămîntului și a atmosferei în urma degajării căldurii provenite de la reacțiile termonucleare. Se poate considera că temperatura medie pe Pămînt se ridică cu 7° dacă căldura degajată de cazanele termonucleare reprezenta 10% din energia solară ce cade pe Pămînt. O asemenea ridicare a temperaturii medii provoacă, probabil, o topire rapidă a ghețurilor Arcticii și Antarcidei. De aceea nu cred rațional să se mărească producția de energie termonucleară la mai mult de circa 5% din energia solară.

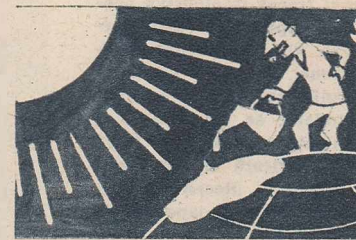
Aceasta înseamnă că e adimensional să producem de 12 500 ori mai multă energie electrică decît în prezent. În cazul acesta, chiar dacă populația globului pămîntesc se va mări de zece ori, fiecărui om îi vor reveni încă 1 kW. Este foarte mult: de 12 500 de ori mai mult decît în prezent.

Știința și bunăstarea oamenilor

vată de oamenii de știință și de ingineri încă în secolul nostru.

Ce va aduce stăpînirea de către om a reacției termonucleare? Din transformarea unui singur gram de deuteriu (izotopul greu al hidrogenului) se va degaja tot atîta energie cît se obține din arderea a aproximativ zece tone de cărbune. Energia deuteriului ce se află într-un litru de apă obișnuită este egală cu căldura degajată prin arderea a 160 kg de cărbune. Aceasta înseamnă că un cub cu latura de 230 de metri, umplut cu apă, conține resurse echivalente, din punct de vedere energetic, cu întreaga producție anuală de cărbune a lumii!

În cazul folosirii reacției termonucleare pentru obținerea energiei electrice, va trebui construită o stațiune cu o putere foarte concentrată. Are ea oare limite? Ori-

60 000 de stațiuni electrice „solare“

Perspective la fel de mari deschid în fața omului dacă învăța să transformăm energia solară în energie electrică, cu randament care să depășească

de acad. N. N. SEMENOV (U.R.S.S.)
Laureat al Premiului Nobel

ntrectiva pe cel obținut în timpul transformării ce are loc în plante. Dacă tot ceea ce primește Pământul de la Soare s-ar transforma în electricitate, cu un randament, să zicem, de 20%, am i mai bogați decât în cazul folo-rii limitate a energiei termonu-leare.

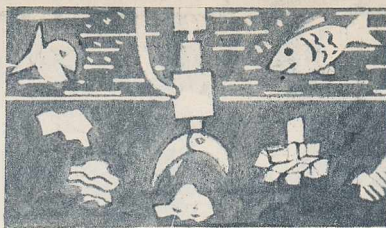
Iată deci un al doilea izvor potențial uriaș de energie. Ener-gia solară prezintă numeroase avantaje, însă este extrem de răz-lefiță. Ea trebuie strinsă, ca recolta în agricultură, de pe su-prafețe enorme. În virtutea acestui fapt, probabil că singura cale tehnicește acceptabilă de culegere a ei ar fi acoperirea suprafeței pământului cu un strat de lichid fotosensibil sau cu emulsii de apă protejate de o peliculă plastică fină. Produsul bogat în ener-gie s-ar separa la stațiunea cen-trală în elemente electrice, de tipul celor calorice, cu un randament apropiat de 100%.

Pentru aceasta trebuie creați asemenea catalizatori energetici care să permită transformarea, cu un randament destul de mare, a radiației solare în energie chi-mică. Natura a creat asemenea catalizatori în plante, sub forma cloroplastelor sau a clorofilei. Acestea permit ca, pe seama lu-minii solare, să se obțină din bioxid de carbon și apă substanțe organice bogate în energie, cu degajări de oxigen. Randamentul fotosintezei ce are loc în plante este de aproximativ 10-15%. Nouă ne trebuie însă catalizatori care să acționeze după același principiu, dar cu un randament, să zicem, de două ori mai mare. Eu cred că printr-o muncă ști-ințifică intensă și bine organi-zată această sarcină este rezol-vabilă.

Perspectivile sînt cu adevă-rat fantastice. Dacă s-ar reuși să se obțină randamentul sus-men-ționat, în acest caz, prin folosi-rea doar a unei zecimi a supra-feței continentelor (fără Antarc-tida), s-ar putea crea sub supra-fețele iradiate 60 000 de stațiuni electrice, fiecare din ele avînd o capacitate egală cu aceea a hidro-centralei de la Krasnoïarsk; de pe o suprafață iradiată egală cu 1 km² s-ar putea obține o putere de 22 000 kW. Se poate imagina ce însemnătate enormă ar prezenta aceasta pentru electrificarea de-plină a agriculturii, pentru con-strucțiile agricole, pentru viața de fiecare zi a lucrătorilor agri-coli, pentru industria locală.

Există încă un izvor, al treilea la număr, cu o perspectivă gran-dioasă, și anume căldura subte-rană a magmei (adică a masei topite din interiorul Pământului — n.t.). În acest domeniu nu exis-tă probleme științifice principial neclare; totuși, greutățile tehnice de folosire a acestui izvor de ener-gie sînt, pe cite se pare, foarte mari.

Astfel, în afară de cărbune, pe-trol, uraniu și toriu, vedem că există o serie de izvoare de ener-gie mult mai importante cu care, dacă le vom stăpîni, vom putea satisface pe deplin nevoile de energie electrică ale populației mereu crescînde a globului. O caracteristică importantă a noi-lor izvoare o constituie inepui-zabilitatea lor practică.

Minereuri din fundul oceanului!

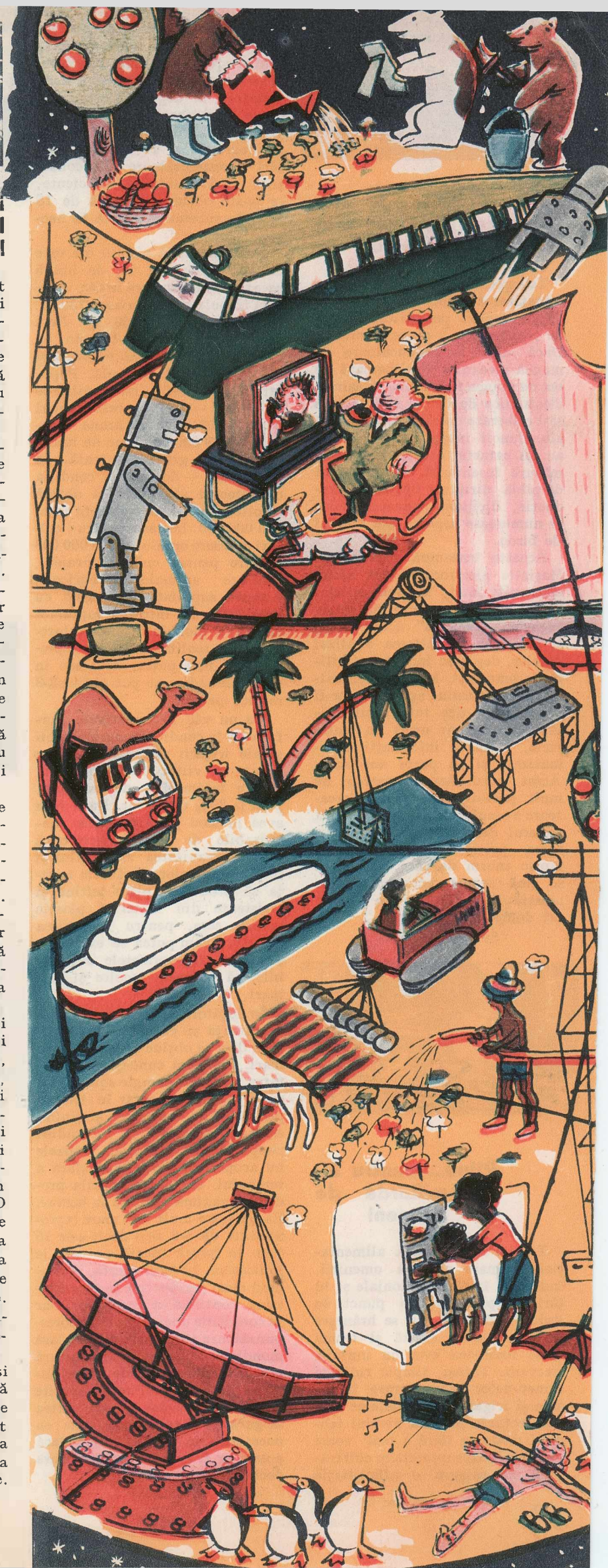
Pentru a asigura omului tot ce-i este trebuincios în viața și munca sa, este necesară o cantitate uriașă de materiale. Oceanul de energie electrică de care vom dispune, dacă vom învăța să folosim energia termonucleară sau solară, va crea baza pentru obți-nera nelimitată de metale.

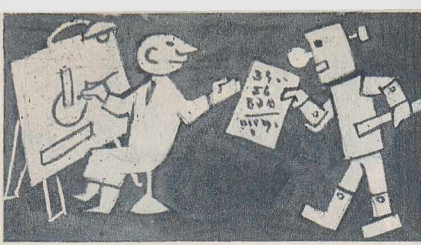
Folosirea intensă a electroter-miei (utilizarea energiei electrice pentru obținerea temperaturii ne-cesare operațiilor tehnologice — n.t.) și a electrolizei va schimba aspectul metalurgiei contempo-rane. Aluminiul va căpăta o im-portanță mai mare decât fierul. Probabil că se va reuși să se intro-ducă în sfera folosirii materialelor elementele cele mai răspîndite pe scoarța terestră. Nu este ex-clusă nici posibilitatea ca oame-nii să obțină materie primă din adîncurile subsolului, să foreze pînă la magmă și să dirijeze ieși-rea ei spre suprafață sub formă de lavă vulcanică. E posibil, cu timpul, să se extragă minereuri din fundul oceanelor.

Totuși, cele mai caracteristice materiale ale viitorului vor de-veni noile produse sintetice, așa-numiții polimeri — masele plas-tice, fibrele sintetice, cauciucu-rile, pielea și blănurile sintetice. Fără îndoială că toate aceste ma-teriale create de chimia ultimilor ani vor deveni dominante încă în secolul nostru, atît în indus-trie și construcții, cît și în viața de zi cu zi.

Polimerii sintetici vor înlocui în deceniile următoare nu numai materialele polimerice naturale, ci în mare măsură și metalele, deoarece sînt la fel de rezistenți ca metalele, sînt mai puțin ex-puși oxidării, se prelucrează mai ușor, iar în viitor se vor dovedi probabil mai rezistenți decît me-talele și la temperaturi înalte (am în vedere polimerii anorganici). O adevărată cotitură se va produce în tehnică atunci cînd știința va descoperi metode de obținere a unor polimeri anorganici care să posede însușirile proiectate. Resursele de materie primă pen-tru producția unor asemenea po-limeri sînt inepuizabile.

Să presupunem că vom reuși să folosim energia termonucleară și cea solară. Atunci, resursele de energie electrică vor fi atît de mari încît petrolul va putea fi folosit în special la pregătirea materialelor sintetice polimerice.

Mașinile de calcul și munca creatoare

Telemecanica, electronica, automatizarea proceselor de producție includ posibilități uriașe de economisire a muncii omului. Dacă mașinile producătoare de muncă mecanică îl eliberează pe om de munca fizică grea, mașinile electronice de calcul sînt menite să-l elibereze de diferitele aspecte ale muncii intelectuale care nu au un caracter creator ci, într-o măsură însemnată, automat, ca de pildă dirijarea liniilor în producție, dirijarea transporturilor și numeroase aspecte ale muncii de birou.

Aceasta înseamnă însă puțin. Mașinile electronice sînt astfel construite încît, în sfera specializării lor mai mult sau mai puțin înguste, „memoria” acestora, ca și viteza și exactitatea analizei datelor, depășesc infinit posibilitățile omenești. Mașinile de calcul ale viitorului apropiat vor fi capabile să dea informații asupra unui număr uriaș de materiale, inclusiv informații sistematizate și în parte analizate. Acest lucru lărgeste extrem de mult posibilitățile muncii creatoare a omului, întrucît eliberează creierul de memorarea și analiza primară a materialului faptic enorm de care trebuie să se țină seama actualmente în creația științifică și în oricare alt domeniu de creație.

Pîine... pentru 30 de miliarde de oameni

Trecem la problema alimentației. O mare parte a omenirii, îndeosebi în țările coloniale și în țările exploatate din punct de vedere economic, nu se hrănește încă suficient; există și locuri unde foametea este un musafir frecvent. Totuși, simpla ridicare a metodelor de prelucrare, îngrășare și irigare a suprafețelor arabile actuale pînă la nivelul tehnicii moderne (fără a mai vorbi de extinderea suprafețelor cultivabile) ar asigura o alimentație

calitativ superioară și absolut suficientă nu numai pentru întreaga populație actuală, ci chiar pentru o populație mult mai mare. Acest lucru s-ar obține ușor dacă popoarele ar depune eforturi comune, organizate, în acest sens.

Se știe că, cu ajutorul unei tehnici agricole și al unei mecanizări corespunzătoare, în condițiile unei umidități suficiente, se poate obține o recoltă de 15 tone de substanță uscată la hectar.

Rația normală a unui om este de aproximativ 1 kg de hrană uscată pe zi, din care hrana vegetală trebuie să alcătuiască 750 gr, iar cea animală 250 gr. Deci unui om îi trebuie într-un an circa 270 kg de hrană vegetală și 80 kg de hrană animală. Populației globului — trei miliarde de oameni — îi sînt necesare anual 80 000 000 tone de hrană vegetală și 270 000 000 tone de hrană animală în greutate uscată. În acest scop — desigur cu condiția ca oamenii să învețe să obțină recolte mari — ar trebui în total 130 000 000 hectare pentru culturi necesare omului și 180 000 000 hectare pentru culturi furajere, necesare animalelor agricole. Această suprafață este egală cu doar 2,2% din întreaga suprafață uscată a globului (fără Antarctica). În realitate însă ea reprezintă și mai puțin, deoarece în regiunile sudice se pot obține 2-3 recolte pe an.

Eu nu văd însă motivele pentru care în condițiile agrotehnicii și ale irigației respective nu am putea în viitor să valorificăm pentru însămînțat, de exemplu, pînă la 30% din uscat. Dacă vom avea în mod practic resurse inepuizabile de energie electrică pentru organizarea stropitului și încălzirea serelor, dacă vom învăța să producem plăci ieftine și rezistente din material plastic pentru sere, pentru acoperirea solurilor, vom putea să extindem și mai mult suprafețele cultivabile, să obținem recolte și mai mari.

În legătură cu aceasta trebuie examinată și problema posibilității de a se obține recolte foarte mari. Cum noi cunoaștem cantitatea medie de energie solară care cade pe fiecare hectar în timpul perioadei de vegetație și ținînd seama și de faptul că în stadiul timpuriu al vegetației frunzele nu acoperă întreaga suprafață a terenului, am putea calcula producția maximă posibilă la hectar. Ea va fi cu mult mai mare (aproximativ de 5-6 ori) decît cele 15 tone în formă uscată pe care le indicasem. În felul acesta, se deschid mari perspective pentru sporirea continuă a recoltelor, iar în condițiile unei organizări corespunzătoare a agriculturii pe scară mondială, aplicînd în agricultură posibilitățile crescînde ale științei și pe baza producției sporite de energie electrică, s-ar putea asigura pe deplin populația cu necesarul de hrană, chiar dacă acesta ar fi de zece ori mai mare decît în prezent.

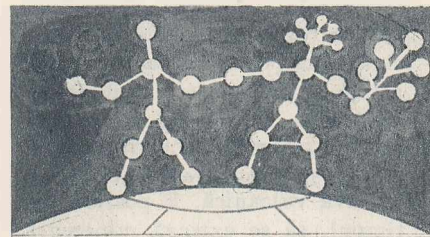

Problemele centrale ale științei

Care sînt problemele principale cele mai importante ale științei din zilele noastre? Eu văd două asemenea probleme.

Una din domeniul fizicii: elaborarea teoriei particulelor elementare și a teoriei cîmpurilor — problemă care privește una din tainele poate cele mai importante ale naturii și care definește bazele sistemului Universului. Eu cred că un rol uriaș în studierea și rezolvarea acestei probleme îl vor avea experiențele în Cosmos.

A doua sarcină importantă aparține chimiei și biologiei și constă în reproducerea bazelor proceselor molecularo-fizico-chimice care au loc în organismele vii, cu alte cuvinte, în descoperirea tainelor proceselor vieții.

„Mașinile de ștanțat” ale organismului: acizii nucleici

Albuminele și acizii nucleici reprezintă părțile componente principale ale materiei vii nu numai din punct de vedere cantitativ, ci și în sensul rolului activ pe care-l joacă în viață, adică în metabolism, în creșterea și înmulțirea celulelor și în ereditate. Aceste molecule polimerice foarte complexe constituie nu numai materialele ci, ca să spunem așa, și mașinile moleculare care efectuează, cu un specific și o ușurință neobișnuită, reacțiile chimice cele mai variate în organism, transformă cu un randament înalt o formă de energie chimică în alta, energia chimică în energie mecanică și așa mai departe.

Albuminele și acizii nucleici sînt în esență molecule polimerice mari, care conțin sute și mii de grupuri monomerice. (Amintim că prin polimerizare se înțelege unirea a două sau mai multe molecule aparținînd aceleiași compus — monomerul — pentru a forma o singură moleculă, care are aceeași formulă ca și substanța inițială dar a cărei greutate moleculară este un multiplu al greutății moleculare a celei dintîi — n.t.). Genurile de grupe nu sînt numeroase: există în total aproximativ 25 de genuri de diferite grupe a-

minice în toate albuminele și numai 4 grupe de purine și pirimidine în acizii nucleici. În fiecare organism dat, fiecare gen de albumină are o alternanță și o formă absolut riguroasă, la fel de riguroasă ca un avion de un anumit tip care părăsește banda rulantă de construcție sau ca piesele ce ies de sub mașina de ștanțat.

Mijloacele cu ajutorul cărora se sintetizează albuminele și acizii nucleici sînt înseși moleculele de acizi nucleici; drept materia servesc produsele hrănirii la animale, iar la plante, produsele fotosintezei, cele azotice și alte combinații existente în sol.

Astfel, în organismul viu procesele fotosintezei celor mai complecși polimeri merg pe calea unor principii fizico-chimice cu totul diferite de acelea pe care le aplicăm noi în laboratoarele noastre. Practic, noi nu sîntem în stare să realizăm asemenea sinteze complicate.

În afară de aceasta, viața organismului este însoțită și definită de numeroase alte reacții simple, care se desfășoară sub influența diferiților catalizatori ai organismului, așa-numiții fermenți. Fermentii lucrează după alte principii fizico-chimice decît catalizatorii noștri și pot efectua unele procese în condiții în care noi nu le-am putea înfăptui. Astfel, fermentii nitrobacteriilor pot, în condițiile unei temperaturi și presiuni obișnuite, să fixeze ușor din punct de vedere chimic azotul din aer, în timp ce mașinile noastre din industrie, producătoare de îngrășăminte azotoase, trebuie să obțină întîi hidrogen pur, de exemplu din metan, azot pur din aer și apoi să le unească în amoniac, în condițiile unei temperaturi și presiuni foarte ridicate.

O instalație-model: mușchiul omenesc

Deosebit de importantă este funcția biopolimerilor ca buni transformatori de energie, de exemplu ca transformatori ai energiei chimice — degajate în timpul oxidării elementelor nutritive — în lucrul mecanic al mușchilor. La mașinile obișnuite noi realizăm această operație astfel: arzînd combustibilul în cazan obținem căldură; cu ajutorul acesteia obținem aburul, care pune în mișcare pistonul mașinii cu aburi sau turbina rotativă. Acest proces este foarte neavantajos, întrucît energia chimică, care în principiu s-ar putea transforma ușor și fără nici o pierdere în energie mecanică, noi o transformăm mai întîi într-o formă inferioară — energia calorică — iar apoi folosim căldura pentru obținerea lucrului mecanic.

Mașina moleculară a organismului (mușchiul) acționează altfel. Ea are molecule speciale care conțin fosfor. Aceste molecule joacă rolul unor „cazane” microscopice care păstrează energia chimică ce se degajă în timpul oxidării produselor alimentare, însă păstrează nu sub formă de căldură, ci de energie chimică. Uninluse cu molecula albuminoidă nusculară, molecula care conține osfor transmite energia, pe o cale încă necunoscută nouă, moleculele de albumină. Sub influența acestei energii, în moleculele de albumină se produce o regrupare, până acum insuficient cunoscută, care duce la schimbarea formei moleculei de albumină, ceea ce are drept rezultat contractarea mușchiului. După cum vedeți, mușchiul este un tip de mașină cu totul diferit de aceea cu aburi; și această mașină perfecționată care e mușchiul funcționează cu un randament de aproape 70%!

Sînt convins că descoperirea principiilor fizico-chimice ale proceselor vieții amintite mai sus ne va permite, folosind aceste principii, să efectuăm asemenea procese în afara organismului.

„Să folosim energia solară mai bine decît plantele”

Observațiile asupra zborului păsărilor au permis elaborarea teoriei aripilor, iar apoi și a avionului. Avionul nu este nicicum o pasăre, dar, într-o anumită privință, și anume în sensul capacității și al vitezei, el depășește incomparabil pasărea. Acesta este, desigur, un exemplu simplificator, dar sînt convins că, în mod similar, o dată înțeleși principiul de acționare al albuminelor și al acizilor nucleici în organism, devine actuală elaborarea teoriei generale a proceselor materiei superior organizate. Folosind întreaga bogăție a combinațiilor chimice de care dispunem, vom ști să creăm catalizatori asemănători cu fermenții, însă mult mai puternici, să folosim energia solară mai bine decît plantele, să construim mașini asemănătoare cu mușchii, chiar mai puțin universale dar mai puternice etc.

Sînt încredințat că în urma cercetării mecanismelor proceselor chimice din organism și a găsirii principiilor fizico-chimice noi, care stau la baza lor, ne apropiem de viitoarea mare revoluție în domeniul chimiei, al industriei chimice, poate al metalurgiei, energeticii și construcției de mașini.

(Text prescurtat)
Desene de ARNO

Micul comentariu

SOARELE SUB OBROC

de Florica ȘELMARU

Gus Hall și Benjamin Davis, conducători ai Partidului Comunist din Statele Unite, au fost arestați. I-au precedat în temnița veteranul mișcării muncitorești americane Philip Bart și redactorul șef al ziarului „The Worker”, James Jackson.

Vina lor? Vina lor este dublă. În primul rînd ei au dreptate. În al doilea rînd opinia publică americană începe să-și dea seama că ei au dreptate. Nu demult, Gus Hall a făcut o lungă călătorie în vestul Statelor Unite. La întoarcere a declarat: „A fost una din cele mai interesante călătorii din viața mea și consider că rezultatele ei simbolizează ceva cu totul nou în țara noastră — un reviriment ideologic de masă în rîndurile tineretului american, ale studenților americani”.

Revirimentul constă în aceea că opinia publică americană — cea mai sistematic dezinformată din întreaga lume — manifestă o dorință crescîndă de a se lămuri în privința comunismului, asupra cărui are temeinice motive să creadă că a fost mințită de valorile oficiale, oficioase și din „inițiativă particulară” ale propagandei „antiroșii”. Mai cu seamă manifestă o asemenea nouă și vie curiozitate tinerii, ceea ce la urma urmei este explicabil: ei au o viață întreagă de pierdut sau de cîștigat. Ei vor să înțeleagă realitățile lumii contemporane, sensul evenimentelor care schimbă fața acestei lumi, caută explicații și un drum de viață... La conferința pe care Gus Hall a ținut-o la universitatea din Oregon au participat 12.000 de persoane, iar un student i-a declarat: „Pentru actuala generație de studenți americani, marxism-leninismul și concepțiile comuniste reprezintă o manifestare firească a gîndirii, pe care ei doresc să le studieze în mod serios”. De altminteri liderul comunist a fost poftit să ia cuvîntul în sălile mai multor altor instituții de învățămînt.

...Înainte de a putea da curs acestei invitații, Gus Hall a fost arestat în mare grabă, împreună cu Benjamin Davis, în baza legii McCarran. După 24 de ore autoritățile au considerat totuși preferabil să elibereze provizoriu pe cauziune pe cei doi conducători. Dar pregătirile continuă în vederea punerii în afara legii a Partidului Comunist din S.U.A. pe calea unui proces înscenat în baza aceleiași legi McCarran.

Cei ce i-au arestat pe Hall și Davis încearcă imposibilul: să opună idelilor triumfătoare ale comunismului niște grații, mersului larg și apăsător al istoriei, niște ziduri de temniță.

Să vîre soarele sub obroc.

În portul Gdynia (R. P. Polonă), un lot de autocamionete, autobuze și limuzine poloneze este pregătit pentru îmbarcare pe vase cu destinația Cuba.

Ecuador. Aspect de la o demonstrație de protest a muncitorilor de pe plantațiile de banane de la Milagro — în apropiere de Guayaquil — împotriva trustului american „United Fruit Company”

FLACĂRA

Revistă social-politică
și literar-artistică

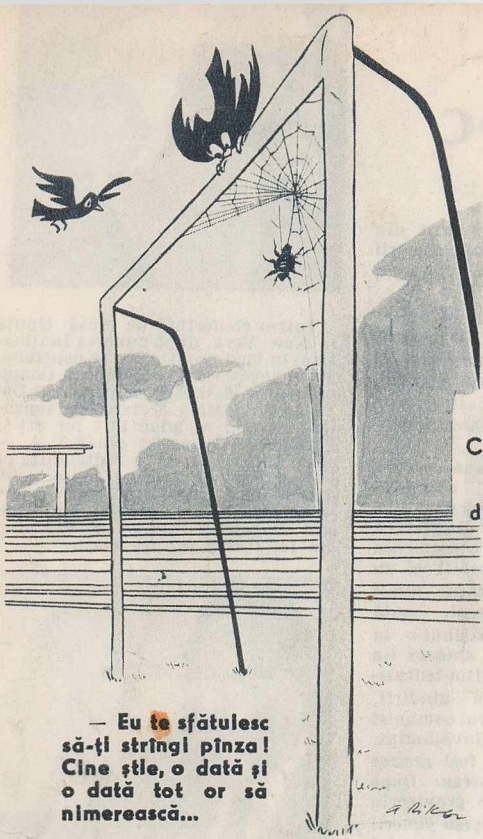
REDACTIA: București, Piața
Științei. Căsuța poștală 3507.
of. 33. Tel. 17.60.10, Int. 1744.

Prezentarea grafică:
Vlad MUȘATESCU.

ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei;
6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științei

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

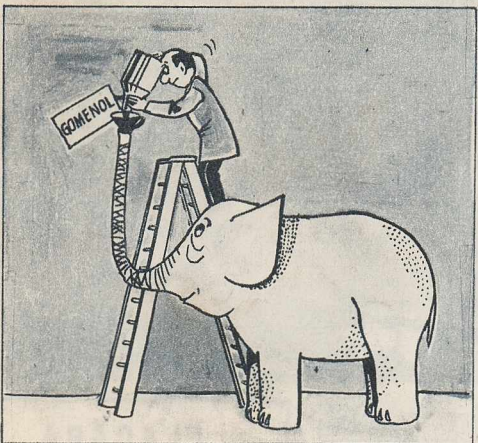
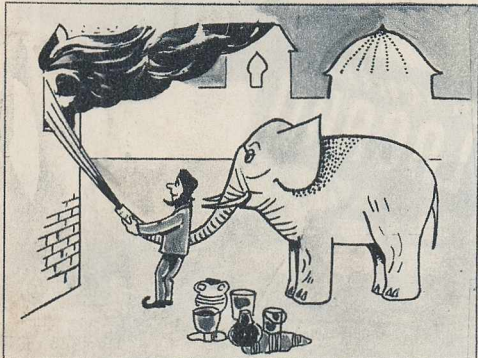

— Eu te sfătuiesc să-ți stringi pinza! Cine știe, o dată și o dată tot or să nimerească...

LA RELUAREA CAMPIONATULUI DE FOTBAL
de Rik AUERBACH

— Ei, ce ți-a găsit?
— Nimic grav. Duc o viață prea sedentară și... mi-a recomandat măcar duminică să ies puțin pe „teren”.

De-ale elefanților.

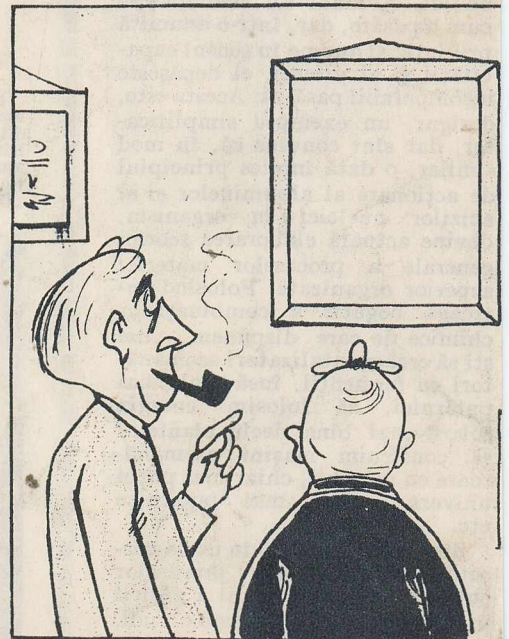
(Din „Wiener Illustrierte” — Austria)

— Daaa... Mersiii... Ieri cînd se uita frate-meu te-al tălat și azi nu vrei...!!!

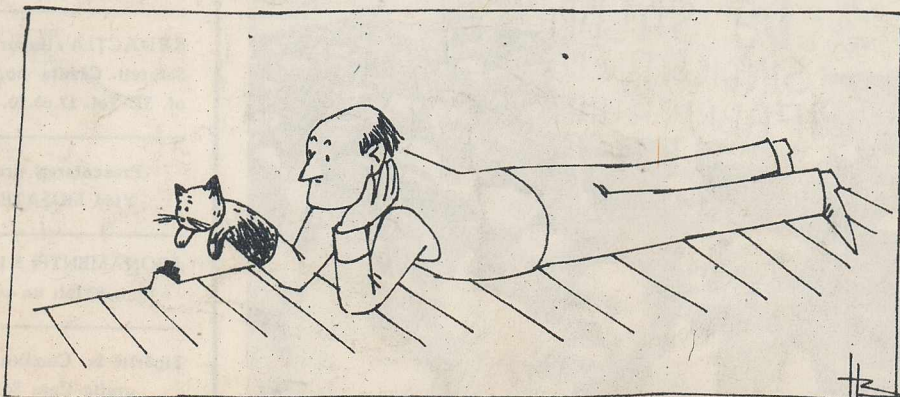
Desen de N. CLAUDIU

UMOR

ÎN TRE ABSTRACTIONIȘTI
— Ce crezi, o fi destul de abstract?

Desen de I. DAVIL

Păpușarul.

Desen de Henry BÜTTNERS
din „Freie Welt”